

ENI BI MORALI (PO)TRPETI ...

Domislica iz časov rajne Jugoslavije, »nekome smakne, drugome svane«, bi lahko odlično ilustrirala letošnje portoroško poletje, katerega glavni akter je bil hrup. Z novim, na začetku poletja sprejetim občinskim odlokom, ki ureja podaljšanje obratovalnega časa, so gostinci dobili tako rekoč licenco za neomejeno navijanje glasbe v pozne nočne (ali bolje: zgodnje jutranje) ure. Od neprespanih noči nevrotičnim okoliškim krajanom tako ni preostalo drugega, kot da podpišejo peticijo in pišejo protestna pisma tako županji kot celo predsedniku vlade.

In kako je mogoče, da so bili domačini letošnje poletje zopet prepuščeni v (ne)milost brezobzirnim »proizvajalcem« hrupa? Najbolj zgovoren odgovor najdemo v obrazložitvi amandmaja k že omenjenemu odloku z uradnim nazivom Odlok o merilih za določitev podaljšanja obratovalnega časa gostinskih obratov v občini Piran, v kateri se skupina občinskih svetnikov (štiriperesna deteljica Socialnih demokratov **Patrick Vlačič, Alen Radojkovič, Boštjan Andrejč, Sebastjan Jeretič**, ki jim je slepo sledila še raznobarna družina iz drugih strank ali list) sklicuje na dejstvo, da je »*občina Piran turistična občina, mesto Piran je turistično mesto*«. Od takšnega odkrivanja tople vode je bil seveda le korak k veleumnemu sklepu, da morajo stanovalci mesta »*potrpeti in se prilagoditi zahtevam gospodarske panoge, od katere živi večji del prebivalstva občine*«. Neverjetno, a z naravnost antihumanističnim argumentom - da morajo pač nekateri (po)trpeti, ko se eni zabavajo, drugi pa dobro služijo - so vrli svetniki utemeljevali liberalizacijo podaljšanja obratovalnega časa za gostinske lokale do 3. oziroma 5. ure zjutraj! S postavljanjem koristi nekaterih pred interesi drugih (kot sta pravica do počitka in zdravega okolja) so piranski občinski svetniki - z županjo **Vojko Štular** na čelu - del prebivalcev zavestno potisnili med drugorazredne državljane. In kaj jim v zameno ponujajo? Trpljenje!

☞ nadaljevanje na 3. strani

Trenutek nostalgije iz predhrupnega obdobja Portoroža

RAČUNOVODSKI SERVIS

PORT d.o.o. Portorož
Računovodsko - finančne storitve
Liminjanska 96, Lucija
Tel. 05/6779-480
e-mail: port.kenda@siol.net

IZ VSEBINE

- ☞ **Hrup preglasil turizem**
- ☞ **Golf igrišče nebodigatreba**
- ☞ **Sanjsko poletje Danyja Stanišiča**

Nesnovna
kulturna
dediščina

24

SEPTEMBER

PREŽIVITE SOBOTO
V PIRANU

Ob 9:30h bomo
na piranskem pomolu
odprli DEKO 2005.

DNEVI
EVROPSKE
KULTURNE
DEDIŠČINE

25 26 27 28 29 30 1

Vam ni do kuhanja?
Prirejate cocktail party,
banket, slavnostno
kosilo ali večerjo, piknik?
Pokličite nas, izberite
čas Vašega dogodka, za
ostalo poskrbimo mi. V prijetni družbi in ob odlični ponudbi.
Vas bomo pogostili po Vašem okusu. Vabljeni!
Pokličite: 05/674-20-72

Ortina
Trattoria Café Bar

ARTES

NEPREMIČNINE d.o.o.

Obala 13, PORTOROŽ
05/674-82-02

PROMET Z NEPREMIČNINAMI
www.artes-nepremicnine.si

Ustvarila sta veliko družino, kar je pravi čudež naših dni

ZLATA POROKA MARIJE IN JANEZA FUKSA

V času hude demografske krize, ko se pri nas rojeva čedalje manj otrok, in ko najbolj črnogledi strokovnjaki napovedujejo skorajšnje izumrtje Slovencev, so velike družine, kot je družina Fuks z Belega križa, pravi čudež. Marija in Janez Fuks, ki letos praznujeta zlato poroko, sta si ustvarila tako veliko družino, da je vse člane kar težko prešteti. Rodilo se jima je kar devet otrok, ti pa so jima že podarili 14 vnukov.

Marija Križman se je rodila 7. julija 1936 v Ljubljani, **Janez Fuks** pa 24. novembra 1932 v Kicarju pri Ptuj. Poročila sta se 13. avgusta 1955 v Rogoznici pri Ptuj. Pred poroko je Marija delala v tiskarni Toneta Tomšiča, Janez

pokoju. Marija pa je pridno vrtnarila, prodajala cvetje in zelenjavo. Večino hrane so pridelali doma. Zanimivo je, da Marija, ko se danes ozre nazaj, ob vsem pravi, da navsezadnje le ni bilo tako hudo. Hkrati pa se kar ne more

Tudi družba se za številno družino ni kaj dosti menila, kar je obsojanja vredno. Toda Marija in Janez nikogar ne obtožujeta, ponosna sta, da jima je uspelo.

Danes sta srečna. Vsi otroci so pri kruhu, zdravi in samostojni. Doma na Belokriški cesti v samostojnih gospodinjstvih poleg njih živi še šest otrok z družinami, skupaj kar 21 družinskih članov. Za večje praznike in rojstne dneve se radi zberejo ob skupnem kosilu. Kadar pridejo vsi, jih je kar 32. Pridružita se jim še hčeri Cvetka in Simona, ki z družinama živita v Izoli in Piranu ter vnuka, ki ta čas živita v Italiji.

Med člani velike družine vlada ljubezen in solidarnost. Marija in Janez še vedno pridelujeta povrtnine za vse, otroci in vnuki jima pomagajo. V otroštvu sta dala vse svoje otroke krstiti, obhajati in birmati. Vcepila sta jim, da je potrebno ljudi imeti rad. To se kaže v odnosih z ljudmi, še bolj pa v njihovih medsebojnih odnosih, saj so zelo navezani drug na drugega. Svojih izbrancev se držijo in se ne ločujejo, kar je danes redkost. Pripadnost družini čutijo kot vrednoto, ki bi jo morali gojiti vsi ljudje. V svet, ki velikim družinam ni naklonjen, gledajo vedro in samozavestno. So torej zmagovalci življenja.

Pripravila:

Nada Kozina, Andrej Žnidarčič

Marija in Janez Fuks letos praznujeta visok jubilej skupnega življenja

pa pri Gradisu. Spoznala sta se po naključju, ko je Janez delal kot zidar v bližini Marijinega bivališča. Po poroki sta ostala v Ljubljani.

Kot smo že zapisali, se jima je v zakonu rodilo devet otrok. Prvi sin **Branko** se je rodil v Ljubljani leta 1957. Ko je bil star leto dni, se je družina preselila v Piran. Najprej so živeli v majhnem stanovanju v ulici Karla Marxa. Janez je delal pri gradbenem podjetju Konstruktor v Piranu, Marija pa je bila ta čas brez zaposlitve. Leta 1959 se jima je rodila **Cvetka**. Časi so postajali vse težji in Marija je bila prisiljena poiskati zaposlitev. Za nekaj mesecev se je zaposlila v portoroški vrtnariji ter kot čistilka v Rivieri. Družina si je želela ven iz »zidov«, predvsem zato, da bi bila otroka več v naravi. Našla sta zamenjavo in se preselila na Beli križ, v majhno, razpadajočo hišo. Tako kot so se otroci rojevali in rasli, sta hišo obnavljala in dograjevala. Kot tretji se je leta 1960 rodil **Boris**, ki je žal pred dvema letoma tragično preminil. Sledili so **Vesna** (l. 1962), **Edi** (l. 1969), **Simona** (l. 1972), **Jožica** (l. 1974), **Polona** (l. 1976) in **Boštjan** (l. 1978).

Janez se je medtem ponovno zaposlil pri Gradisu, nekaj časa delal kot samostojni zidarski obrtnik in na koncu odšel v zaslužben

načuditi, kako se jim je uspelo pretolči skozi življenje. Najbrž je bila odločilna volja do življenja, zavest, da bo vse prav, če le pošteno delaš in dobro misliš. Sama nista kaj dosti računala na razumevanje in podporo družbe, oprla sta se na lastne moči in iznajdljivost.

Marija in Janez sta srečna in ponosna na številno družino.

ENI BI MORALI (PO)TRPETI ...

in nadaljevanje s 1. strani

Z odločitvijo, da gostinski lokali praktično lahko obratujejo vso noč, je svet občine Piran na eni strani gostinskemu lobiju podelil privilegij, da sam presoja o mejah hrupa, na drugi strani pa zrevoltiral čez 200 krajanov, ki so, nemočni, s peticijo zahtevali pravico do nočnega počitka in miru. Portorož z lumpen proletarskim zabaviščem na osrednji plaži – kateremu je prenovljeni odlok očitno pisan na kožo – pa je, bolj kot imenitnemu svetovljanskemu letovišču, podoben kakšni zanikrni brezperspektivni predmestni naselbini. Arogantne utemeljitve, s kakršnimi si drznejo opletati

socialdemokratski svetniki s svojo županjo, pa kažejo na dejstvo, da so zanje posamezniki in zaščita njihovih pravic nič vredni.

Brezobzirno so uporabili prastaro oblastniško metodo »*deli in vladaj*«, pri čemer so močnejšemu, v našem primeru gostinskemu lobiju, omogočili, da v največji mogoči meri uresničuje že omejeno jugo krilatico »*nekome smakne, drugome svane*«. Pa naj se vendarle vrnemo k sicer naravnost absurdni utemeljitvi, kakršno

Kar se je letos dogajalo v Portorožu, nima zveze s turizmom.

brezsramno ponuja skupina piranskih svetnikov s socialdemokratsko deteljico na čelu, češ da je za turizem treba trpeti. Drznili si bomo vzporednico z vsem znanim nesrečnim **Anhovem**, kjer so krajanom dolga leta dopovedovali, da je tovarna azbesta kraju koristna, zato je pač treba z njo potrpeti. Podobno so ubijali v glavo nesrečnim Mežičanom, češ da bi zaradi rudnika svinca, ki naj bi bil v interesu cele regije, morali trpeti. Enakih »prosvetliljskih« prijemov so bili deležni tudi Jeseničani, prebivalci **Bele Krajine** v okolici reke **Krupe**, in še bi se našlo primerov, ki pričajo, da je oblastnikom posamezen človek vse prej kot »največje bogastvo«, česar so jih navadno polna usta v predvolilnih obljubah.

V totalitarnih režimih se je moral posameznik v imenu dolgoročnih ciljev in »širših interesov« vedno nečemu odrehati ter v imenu neke ideologije trpeti. Logiko ideologije so sedaj nadomestili z logiko gra-bežljivega kapitala. Toda – če naj bi uveljavljali turizem, zaradi kate-rega bi moral kdorkoli trpeti, potem dvomimo, da je to perspektivna pot. Takšnega turizma je bolje ne imeti. V civiliziranih družbah velja pravilo, da je povzročitelj dolžan oškodovanemu povrniti škodo.

Z odločitvijo za skoraj popolno liberalizacijo obratovalnega časa gostinskih lokalov pa občinski svetniki z županjo vred posredno sistematično in načrtno – z dopuščanjem pogojev za nočni hrup – škodijo krajanom. Jim bodo povrnili škodo? In naj se pri tem ne izgovarjajo na druge turistične države, kjer naj bi bilo dovoljeno bučno nočno življenje, ki naj bi ga domačini brezpogojno sprejeli kot način življenja.

Prazne marnje! Sam sem, denimo, zadnja leta letoval v mnogo bolj turistično razvitih krajih od Portoroža, s še toplejšim podnebjem, kjer pa se nobena prireditev na prostem nikoli ni zavlekla po 23. uri, naj-sibodi folklorna prireditev na **Rodosu** ali plesna glasba na hotelskih terasah **Santorinija**, in še kod. Pa nikar ne mislite, da jim tam manjka zabave. Nasprotno. Vendar je hrupna glasba je omejena izključno na odlično zvočno izolirane zaprte zabaviščne prostore! V njih sicer obis-kovalci drug drugega niti ne slišijo, a odločitev za tovrstno hrupno zabavo je pač njihova svobodna odločitev. A zaradi tega ni dovoljeno nikogar posiljevati s hrupom, če mu ni do njega! Tu gre za načelo spoštovanja pravice drugega, kar pomeni vsakega posameznika, bodisi domačina ali gosta, ki mu ni do bučnega nočnega življenja.

Pa pogledjmo še, kako je v podobnem primeru pred nekaj leti razso-dilo Evropsko sodišče za človekove pravice, ki je angleški vladi nalo-žilo plačilo odškodnine prebivalcem v bližini letališča **Gatwick**, ker ni zagotovila takšnega letališkega obratovanja v nočnem času, ki bi jim omogočalo nemoteno spanje. Ali bi bilo treba tudi zoper občino Piran sprožiti postopek, da spremeni škodljivi občinski odlok in spoštuje osebno integriteto vseh svojih prebivalcev in obiskovalcev?

Marko Zorman

* *Preverjeno je, da obratovanje gostinskih lokalov globoko v nočne ure potegne za sabo kar nekaj negativnih posledic, ne zgolj hrup, pač pa tudi pijančevanje, pretepe, vpitje ipd. Je nemara občinskim svetnikom v korist, da je v naši občini več kršitev javnega reda in miru oziroma kar kriminala?! Posledice nespametnih odločitev nosimo vsi krajan. Zato recimo, anglo-saksonske države rajši delujejo pre-ventivno: prav z namenom preprečevanja za skupnost nezaže-lenih pojavov (pijančevanje, pretepi, hrup) ali celo kriminalnih dejanj v Angliji ali na Irskem svoje slavne pivnice (pube) dosledno zapirajo zvečer ob enajstih, najkasneje ob polnoči. Tako sem pred kratkim, ko sem se mudil na Irskem, v živo preveril, kako sistem deluje: goste v pubu, ki ga sicer zapirajo ob polnoči, je natakar že ob 23.20 s krikom obvestil, da sprejema zadnje naročilo, ker se lokal zapira! Takoj po 24. uri je začel postavljati stole z glavo na mizo, prejšnjo dobrohotnost in prijaznost pa je zamenjal srep pogled, ki je zgovorno pravil, da je čas odhoda. Kajpak so kazni precej visoke in nobenemu ne pride na misel, da bi kršil predpise. Če pa podrezamo v naš odlok o urejevanju obratovanja gostišč, ugotovimo, da gre za brezobzega tigr, saj sploh ne predpisuje nobenih sankcij. Z drugimi besedami, gostinci lahko poljubno kršijo odlok, pa jim ne grozi nobena kazen. Dokaz temu je tudi dejstvo, da sodišča v letošnjem letu niso prejela nobene prijave zaradi hrupa. Ali gre za občinsko zanikrnost ali za namerno sabotažo, bodo pač morali pojasniti županja in občinski svetniki, ki sprejemajo tako modre predpise ...*

Hrupa seveda ni mogoče fotografirati, lahko pa njegov vir...

PETICIJA PORTOROŽANK IN PORTOROŽANOV

Letošnje poletje je več kot dvesto Portorožank in Portorožanov podpisalo peticijo proti nevzdržnemu nočnemu hrupu. Naslovili so jo na državne in lokalne oblasti. Vlada je podpisnike že obvestila, da je peticijo vzela na znanje ter da je svojim ministrstvom naložila, naj ukrepajo skladno s pristojnostmi.

Ogorčeni krajan, trdno odločeni nočnemu kaosu narediti konec, so v peticiji med drugim zapisali: »*Obračamo se na vas, ker se regularno, vendar neuspešno borimo že dve desetletji. Smo žrtve nasilja s hrupom. Inšpekcije, policija in občinsko redarstvo se izgovarjajo drug na drugega. Puščajo nas na cedilu. Kradejo nam spanje. Naši otroci cele noči jokajo. Odrasli ne moremo obnoviti svojih delovnih sposobnosti, ker moramo poslušati divje nabijanje razbijaških »glasbenih« ansamblov. Naša ustavna pravica do zdravega življenjskega okolja je poteptana. Od občine in države zahtevamo uveljavitev nočnega nadzorstva. Zahtevamo kompetentne policiste, inšpektorje in upravne uradnike, ki svoje dolžnosti poznajo in jih izpolnjujejo. Nočna jakost hrupa ne sme prekoračiti 40 decibelov, dnevna pa ne 50 decibelov! To sta nam dolžni zagotoviti tako Občina Piran kot Republika Slovenija.*«

Krajanji so prepričani, da se lokalna oblast boji zameriti gostincem, s čemer se izmika dolžnostim. Občino pa so spomnili, da ji tako zakon o lokalni samoupravi kot lastni odloki nalogajo nadzor nad krajevnimi prireditvami, kaznovanje prekrškov, inšpekcijski nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov ...

Portorožani se čudijo tudi ravnanju upravne enote: »*Uradniki UE Piran se vsak za svojo osebo oziroma za svoj resor izgovarjajo na nepristojnost. To je absurd! Vsi so odgovorni za stanje. Zato od obeh vodij lokalnih oblasti zahtevamo, da opravita svoje delo in zagotovita nočni red in mir! Po 9. členu zakona o varstvu okolja je povzročitelj čezmerne obremenitve kazensko in odškodninsko odgovoren v skladu z zakonom. Preprečevanje spanja je način mučenja, ki so se ga nasilniki posluževali skozi zgodovino, da so ljudi trpinčili in v mukah usmrčevali. Tega 'mučenja brez dotika' se je posluževal Gestapo in druge podobne zločinske organizacije.*«

Skupina podpisnikov pa je osnovno besedilo peticije podkrepila še z nekaterimi dejstvi:

»*Divjaštvo, ki ga organizirajo posamezni gostinci, nima s turizmom nobene zveze. Prej nasprotno. Rezultati anket, ki jih med tujimi gosti opravlja Statistični urad Republike Slovenije, kažejo, da turiste v Portorožu najbolj moti ravno hrup. Ta je povsem v nasprotju s pričakovanji turistov. Promotivno gradivo namreč govori o Portorožu, kot o zdraviliškem kraju, o zeleni destinaciji, o mondeni zabavi. Lahko bi dejali, da gre za zavajanje, vsaj kar zadeva zabavo. Zato se ne gre čuditi, da se turisti Portoroža vedno bolj izogibajo. Kratkovidnih interesov posameznih gostincev to seveda nič ne moti, saj ciljajo na enodnevne mlade obiskovalce, ki popivajo in razgrajajo vse do jutra. Čiščenje plaž in zelenic plačujemo mi, krajanji Portoroža.*«

(až)

»*V piranski občini ima samo en lokal ustrezno dovoljenje za predvajanje glasbe z ansamblom, en sam lokal pa je zaprosil dovoljenje za predvajanje glasbe mehanskega izvora.*«

Klavdij Mally, v.d. vodje Upravne enote Piran

OVADBA VODILNIH JP OKOLJE TER LASTNIKOV LOKALOV

Skupina piranskih občanov bo na okrožno državno tožilstvo v Kopru vložila ovadbo zaradi kaznivih dejanj »*grdega ravnanja po 146. členu ter zaradi čezmernega obremenjevanja in uničenja okolja in prostora po 333. členu kazenskega zakonika RS*«. Ovdali bodo predsednika in člana uprave Javnega podjetja Okolje Piran **Darija Barilleja** in **Sebastijana Jeretiča** ter lastnike oziroma najemnike naslednjih gostinskih lokalov: ladja Burja, Coco cafe, Heineken bar (imenovan tudi Planet pub), Kanela bar, Kapelca, King, Pergola, Fiesta bar (bolj znan kot »Rdeča marela«), Metropol Group d.d. ter Ribčičja (prej Paprika). Kot razlog za ovadbo je skupina navedla naslednje: »*Portorožani že več let trpimo zaradi zdravju nevarnega hrupa, ki ga emitirajo gostišča, razporejena ob ulici Obala od pristaniškega pomola do Metropola. Zoper hrup se sicer enako kot mi pritožujejo tudi v Luciji, na Bernardinu in v Piranu. Policija se izgovarja, da ne more ugotoviti, kolikšna je jakost hrupa, kar je nesmisel. Če se pritožujejo ljudje z obeh pobočij nad Portorožem (proti Šentjanam in proti Lucanu), je dovolj dokazano dejstvo, da je hrup prekoračen. Uredba o hrupu normira njegovo jakost podnevi na 50, ponoči – od 22.ure do 6.ure – na 40 decibelov. Emisije hrupa iz posameznega vira dosegajo in presegajo 100 decibelov. Istočasno »igra« tudi po več skupin. Vsak srednješolski profesor fizike lahko kot izvedenec potrdi, da se v takem primeru hrupnost seštevata. In tudi to, da se hrup ne širi samo po zraku, marveč tudi po vseh drugih materialnih medijih, kot so zemlja, voda, cestna telesa in zidovi zgradb. Zvok so pač vibracije gmotnih stvari. Zato je tudi učinek hrupa fizično, obenem pa tudi psihično prizadevanje človeka in živali.*«

Vem, da ne vem, vendar vem več od tistih, ki ne vedo, da ne vedo.

Park na Koprski cesti. (foto: arhiv KS Portorož)

»*Proti lastnikom lokalov, ki nimajo dovoljenja za predvajanje glasbe, ne morem ukrepati, ker nimam generalnih navodil.*«

Ana Mamon, tržna inšpektorica

MI NISMO INDIJANCI!

Evropski priseljenci so se v Ameriki ustalili najprej na vzhodni obali. Na zahodu, ki so ga imenovali divji, so živeli Indijanci, ki pa se nikakor niso čutili divje. Beli so prišli oboroženi in so prinesli svoje navade. Indijanci jih niso zanimali, bili so jim v napoto, zato so jih potisnili v rezervat in zagospodarili nad njihovim ozemljem. Od Indijancev, ki so poznali svet, se niso ničesar naučili. Pravi divjaki so bili sami.

Piran je doživel veliko več selitev kot Amerika. Stari prebivalci se umikajo novim, ki prinašajo svoje navade. Stik s tradicijo in z naravo se trga.

Ravno sedaj doživlja Piran, pa tudi drugi kraji v občini, val novih nomadov, ki kupujejo hiše in gradijo nove. Imajo denar in želijo si užitek. Stari prebivalci smo jim v napoto. »Domačine je treba preseliti iz prve bojne linije v zaledje in prepustiti obalni pas turistom,« vpijejo.

Ne bo šlo, to ni divji zahod in mi nismo Indijanci!

Nada Kozina

NEPTUNOV KRST

Tradicionalni Neptunov krst, ki ga že 42. leto zapovrstjo organizira Srednja pomorska šola, bo v soboto, 10. septembra, pred čolnarno pri Piratu.

RDEČI KRIŽ ZA PRIZADETE OB NEURJU

Izvršni odbor Rdečega križa Slovenije je prizadetim področjem ob nedavnem neurju, ki je zajel velik del Slovenije, iz Sklada solidarnosti, v katerega z nakupom doplačilnih znamk in vozovnic prispevajo vsi državljani, za najnujnejšo pomoč namenil 5 milijonov tolarjev. Pozivajo vse, da se jim pridružijo v solidarnostni akciji zbiranja sredstev za pomoč najbolj prizadetim družinam in posameznikom. Prispevate lahko na: **TRR NLB 02922-0019831742, sklic 4020, pripis »Ujma«** ali preko **SMS sporočil** na številko **1919** s ključno besedo **»Ujma«**. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujejo.

immobiliari immobilien real estate

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

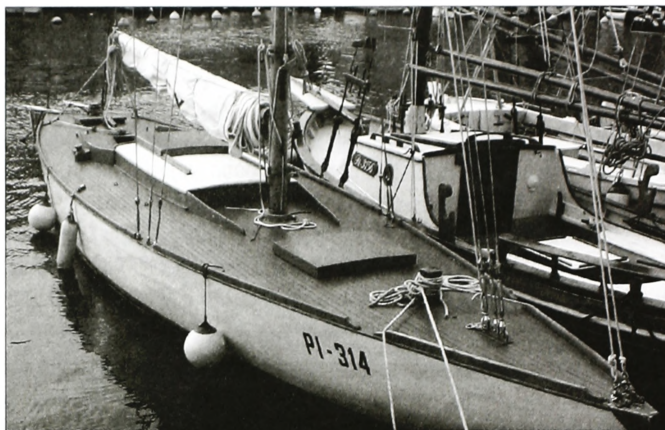
Tel.: 05/674 10 30

www.obala-realestate.com

ŠTIRI DESETLETJA PIRANSKEGA EX-TEMPORA

V prihodnjih dneh bodo Piran preplavili umetniki iz številnih evropskih držav. V organizaciji Obalnih galerij Piran ter s sodelovanjem drugih lokalnih institucij bo med 3. in 10. septembrom potekal 40. piranski Ex-tempore 2005. Tradicionalna prireditelj vključuje slikarski Ex-tempore, Ex-tempore keramike ter likovno delavnico Genius loci Lera.

Visok jubilej slikarskega Ex-tempora bodo prireditelji obeležili z bogatim spremnim programom - razstavami in drugimi dogodki na različnih obalnih lokacijah. Staroveški biser bodo v tem času obiskali številni likovni strokovnjaki in drugi ugledni gosti. Med dogodki ima posebno mesto spominska razstava pobudnika in prvega organizatorja piranskega Ex-tempora **Pavleta Zamarja ZAPPE** v Pečaričevi galeriji. Prvovrstni dogodek pa bo nedvomno tudi razstava slovitega **Zorana Mušiča** »Mušič in Dachau« v koprski Meduzi.

V Piranu motivov nikoli ne bo zmanjkalo. Na sliki jadrnica, ki sta jo piranskemu muzeju podarila znamenita baletnika Pia in Pino Mlakar. Koliko ljudi ve za to? (foto: až)

Sam program je standarden. Žigovanje podlag bo potekalo od 3. do 9. septembra v Piranu, Ljubljani, Celju, Mariboru, Reki in Pulju, dela pa bo mogoče oddati v istem času v piranski Mestni galeriji. Slovesna podelitev nagrad bo v **soboto, 10. septembra, ob 20. uri, na Tartinijevem trgu**. Skupni nagradni sklad znaša 7 milijonov tolarjev, podeljeno pa bo na desetine uradnih in odkupnih nagrad. Dobitnik slikarskega Grand Prix bo prejel 350.000 tolarjev, keramičnega pa 200.000 tolarjev. Razstave izbranih del bodo prihodnje tedne na ogled v Mestni galeriji, Križnem hodniku Minoritskega samostana, Studiu Galeriji Gasspar, galeriji Hermana Pečariča ter galeriji Sv. Donata.

PRAZNIK ŠPORTA OBČINE PIRAN

V soboto, 10. septembra, med 15. in 20. uro, bo na igriščih poleg lucijske športne dvorane zdaj že tradicionalni Praznik športa občine Piran 2005. Svojo dejavnost bodo predstavila športna in druga društva, obiskovalci pa se bodo lahko preizkusili v določeni športni panogi. Podrobne informacije dobite, če pokličete tel. št. 041/724-262 (Mojmir).

Vednost naredi človeka tihega,
nevednost glasnega.

Jakow Trachtenberg

Sosedje ne morejo razumeti, da se kaj takega dogaja v srcu slovenskega turizma. (foto: až)

SRAMOTA ZA TURIZEM

Že od začetka julija je pri poslopu portoroške igralnice odvzeten gradbeni in drugi material, ki zelo kazni podoba tega območja. Zlasti hudo je ob deževju, ko po škarpi in cesti z velikega kupa odteka rja (ta je lepo vidna tudi na naši fotografiji). Sosedje so odgovorne že večkrat opozorili na nevšečnost, vendar ti še niso ustrezno ukrepali. Sosedje menijo, da bi material lahko vsaj zagradili.

Na tem delu Koprške ceste bi poklicani pešcem preprosto morali zagotoviti prehod. Morda bi kazalo urediti kar »ležeče policaje«, ki so se v zadnjem času že marsikod pokazali kot učinkovito sredstvo proti objestnim voznikom. (foto: až)

ZAKAJ NI PREHODA ZA PEŠCE?

Prebivalci Koprške ceste, med njimi so znane portoroške družine **Cividini, Bekeš, Špineli, Česnik, Kralj**, močno pogrešajo prehod za pešce pri odcepu ceste v smeri stanovanjskih hiš št. 1-5. Če bi se strogo držali predpisov, s tega konca pravzaprav sploh ne bi mogli peš do Portoroža. Gre za zelo nevaren in za pešce nepregleden ovinek, kjer vozniki radi za nameček še nekoliko močneje pritisnejo na plin. Pešci, zlasti starejši, ob vsakem prečkanju ceste preprosto nosijo glavo naprodaj. Stanovalci pa se pritožujejo tudi nad zanemarjenostjo njihovega odcepa, saj ga že dolgo nihče ne čisti in vzdržuje. Klanec je že sam po sebi izredno strm in spolzek, tako rekoč neprehoden pa postane v zimskem času, ko cesta zaledeni in si ljudje, med njimi je veliko starejših, sploh ne upajo iz hiš.

ČOBANOV ŽUPNIJSKI UPRAVITELJ

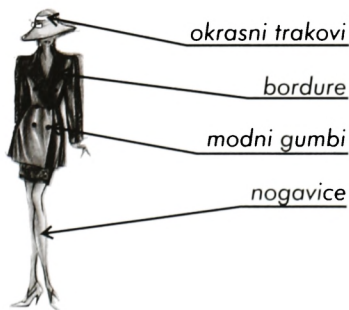
Portorožan **Boris Čobanov**, pred leti zaposlen v Hotelih Palace, ki se je nekoliko presenetljivo že v zrelih letih odločil za duhovniški stan, je bil imenovan za župnijskega upravitelja župnij Šebrelje, Otalež in Jagršče na Cerkljanskem. Danes 44-letni Čobanov je novo mašo pel leta 2003 v Portorožu, zatem pa je bil imenovan za kaplana v župnijah Kanal in Marijino Celje.

KADITI ALI NE?

Amfiteater portoroškega Avditorija velja za odprt prostor, vendar dobi ob množici ljudi na tribunah značaj zaprtosti. Mnogi zato zelo negodujejo ob kajenju obiskovalcev. Na rockovskih koncertih je, denimo, ob sproščenosti mladega občinstva kajenje težko nadzorovati, verjetno je to tudi malo komu mar. Ob mirnejših prireditvah, ko je na tribunah drugačna raven kulturnega obnašanja, pa je cigaretni dim za marsikoga moteč. Avditorij bi bil dolžan ukrepati.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Lerante* in **MURA**

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

PALACE BODO ZAČELI OBNAVLJATI

Sliši se skoraj neverjetno: obnovljen Palace!

Končno! Družba Istrabenz hoteli Portorož naj bi v prihodnjih dneh začela s prenovo starega hotela Palace, ponosom portoroškega in slovenskega turizma. Najprej bodo zrušili prizidke, poslopje pa naj bi začeli obnavljati proti koncu letošnjega leta. V starem delu bo 110 sob, v novem 60, zgradili pa naj bi tudi novi kongresni stolp. Hotel Palace, ki ga bo krasilo pet zvezdic, naj bi v novi luči zasijal leta 2007. Aduiti, s katerimi nameravajo lastniki vabiti v Portorož petične goste, so ugodno podnebje in čista morska voda ter zdravljenje s slanico in solinskim blatom. Nekaj dilem je še okrog okolice hotela, zlasti s predelom proti morju, ki ne sodi k Palacovem lokacijskem področju. Brez ustreznega parka in kopališča stari očak namreč ne bi bil to, za kar bi se tržil. Na naše uredništvo pa so poklicali tudi prebivalci območja za hotelom, ki jih skrbi, kako bo v času obnove organiziran dostop do njihovih stanovanj in cerkve.

BODO PRAZNOVALI ALI UKINILI ŠOLO?

To šolsko leto se je na Srednjo pomorsko šolo Portorož vpisalo vsega 47 dijakov. Zlasti kritično je v strojniških programih. Upad zanimanja za tehnične poklice je sicer evropski trend, vendar so se v razviti Evropi vsega še pravi čas zavedli in med mladimi sprožili obširno kampanjo. Dolgoročni cilj evropskih gospodarskih načrtovalcev je namreč, da bi okrog 30 odstotkov kopenskega prometa preselili na morje. Zdi se, da Slovenci miselno še nismo v Evropi, saj tega problema ne jemljemo dovolj resno. Ob nespornem dejstvu, da večina dijakov želi na gimnazijo in da zaradi tega šole s tehnično usmeritvijo usihajo, se malokdo zgane. Ravnatelj Srednje pomorske šole, kap. dpl. **Marjan Tončič**, upad zanimanja za tehnične poklice spremlja z veliko zaskrbljenostjo. Čeprav je po naravi optimist, realist v njemu ne vidi rožnate prihodnosti:

»Država premalo stori, da bi mlade zainteresirali za tehnične poklice. Ministrstva, ki pokrivajo ta področja, delujejo neusklajeno. V zadnjem času so denimo v Ljubljani zaprli dve šoli s pretežno strojno usmeritvijo. Mar ni to znamenje za preplah? Srednja pomorska šola Portorož prihodnje leto praznuje 60-letnico delovanja. Ne vem, ali bomo praznovali ali šolo ukinili.«

(až)

*Laž je vera sužnjev in gospodarjev.
Resnica je Bog svobodnega človeka.*

Maksim Gorki

KONČANA PRVA FAZA OBNOVE STOLNICE

V torek, 30. avgusta je bilo svečano odprtje prenovljene piranske stolnice sv. Jurija. Na koncertu, ki je sodil v sklop letošnjega festivala Tartini, je nastopil mednarodni komorni orkester 'Il terzo suono' s solisti.

Svečanosti se je udeležilo okrog 600 ljudi, med njimi 15 predstavnikov konzularnega zbora v Sloveniji ter občinski veljaki. Piranski župnik **Zorko Bajc** nam je povedal, da je s tem končana šele prva faza obnove, čakajo jih še prezbitarij, zakristija ter temeljita restavratorska dela. V petih letih so država, občina in župnija za obnovo prispevali 150 milijonov tolarjev, za dokončanje del pa jih bodo potrebovali še dvakrat toliko.

Po koncertu je bil slavnostni sprejem na vrtu dvorane sv. Pelegrina, kjer je bila tudi licitacija slike, ki jo je umetnik **Zmago Modic** ustvaril kar med koncertom. Za pol milijona tolarjev, ki jih bo namenila za nadaljnjo obnovo stolnice, jo je izlucitala Banka Koper. Bajc je dodal, da je zelo vesel, ker se je otvoritve udeležilo toliko pomembnih ljudi, ki so se na lastne oči prepričali, da je cerkev res potrebna temeljite obnove. Nenazadnje, cerkev nima le verskega in arhitekturnega pomena, ampak je ena najboljših obiskanih turističnih točk v Sloveniji. Zahvalil se je tudi Hotelom Morje, ki so finančno podprli elektrifikacijo objekta.

NOVO! NOVO! NOVO!

**Dostava pic in hrane
na dom.
tel.: 67-70-204**

**Pizzerija Zlato sidro
Obala 111 Lucija**

Odprta vsak dan od 11. do 23. ure

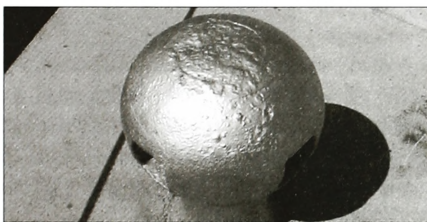
**Se priporoča s pestro izbiro pic
in drugih jedi.**

VSEM, KI HITITE, IN VAM, KI CESTE GRADITE

Ceste, kot tudi nekoč kozje stezice, potke ali dandanes hitre ceste in avtoceste, so bile od nekdaj v dobro ljudem, popotnikom za izmenjavo dobrin, spoznavanju drugih kultur, običajev in ceste prijateljstva. Na žalost je po teh cestah prišlo tudi zlo. Po njih so pridirjali barbari in iz pohlepa klali in morili domače prebivalstvo, uničili njihovo kulturo, jih oropali dediščine. Prišlo je do prevlade drugega nad drugim in popolnega uničenja staroselskega ljudstva.

Vojna in mir, ruševine in novi spomeniki, zgodovina ali bodočnost ... Aleksander Make-donski, Rimsko cesarstvo, Atila, Otomansko cesarstvo, Napoleon ... Vsi so na svojih pohodih uničevali in hkrati gradili, zaslužnjevali narode in prinašali drugačno kulturo. Za njimi je ostalo tudi nekaj dobrega, a to ne odtehta svobode enega samega človeka.

Danes smo mi, kot turisti in popotniki, osvaja-lci novih svetov na zemlji, morju in zraku, hitimo v osvajanje neznanega. Oko je postalo slepo za lepoto, ki nas obdaja, uho gluho za

Vse je obnemelo, govorimo samo še ljudje...

melodijo narave, celo človek, sosed, brat niso več ovire našemu hotenju.

Ustavi se, Ti, človek, poišči v sebi trohico strpnosti, najdi v sebi sočloveka in njegovo pravico do življenja v okolju drugačnosti.

Ustavi se, Ti, človek, ki nam v imenu nacije vsiljuješ nove poti, ceste in hitre ceste, tam, kjer so naše domačije, naš spomin na rojstvo, smrt, ljubezen, veselje in žalost.

Želimo svojim sinovom, vnukom pokazati poti, ki so nas peljale v šolo, nasade, kjer smo kot kratkohaletniki »rabutali« česnje, škarp, ob kateri smo ob petju čričkov prejeli prvi poljub šolske ljubezni.

Hočemo biti v ponos prednikom in zanam-cem, da smo Tebe, človek, ustavili, ustavili vandale, zajedalce in posiljevalce narave.

In, človek, vedi: slovenski nacionalni interes je dobrina za VSE ljudi, ki stalno prebivajo v Republiki Sloveniji, torej tudi za prebivalce Lucana, Lucije, Belega Križa, Šentjan, Portoroža in Pirana.

In, človek, vedi in bodi prepričan, da nacija ni samo v Ljubljani, in da ta ljubljanski interes (samo tako lahko to razumemo) ni sveta vladar! Tu smo tudi MI DRUGI, s svojimi predlogi, željami in pravico do odločanja, kako bomo živeli, ker ni naključje, da tu živimo. Tu smo, ker hočemo živeti v sožitju z naravo in lepotami

našega kraja! Noben Darsov »strokovnjak« nima niti najmanjše pravice vdovi, materi samohranilki z otrokom, potrebnim posebne pozornosti, nesramno v lice reči, da bo RAZ-LASČENA zemljišča, ki ji daje kruh in moči za življenje! Nikar ne teptajte človekovih pravic, ki so nam z ustavo zagotovljene! Kolikim od nas čas ni izbrisal spomina na nekdanji Portorož? Hotel Cetral tik ob morju, s plesiščem in parkom. Omamljeni od zvokov »havajke« smo smeli sanjati, letni kino ob pomolu, osvetljen s »kandelabri« umetne kovačije, »bunker« in njegov žar, džuboks v Suzani, delikatesa in zelenjavna trgovina »Zdravko«, tenis igrišči v samem centru ...

In kako lepa je tik ob morju tekla, prijazna, tiha cesta, s kamnom obzidanimi postajališči nekoč ozkotirne proge Parencane, iz Pirana, pod bernardinsko cerkvico, skozi Portorož in gozdičkom Sv. Lovrenca pa tja do Lucije v senco velikankega oreha pri Rubinu.

Ničesar ni več, niso znali drugače kot: RUŠITI!

Oropani in ujeti v ves ta beton so naši spomini na mladost. Tiho, upognjenih glav s strahom v srcih smo molčali. Bili so taki časi, bi rekli danes. Molk nam je pripeljal stroje, ki so uničili lepoto in ranili ne samo narave, tudi nas, naše sanje in srce. Taki strokovnjaki, kot smo jih imeli priliko nedavno spoznati, uničujejo VSE!

Razdeljena Lucija na dva dela in Piran zaprt, brez upanja o združitvi ali svobodnem gibanju.

Portorož je dirkališče, hrupno, popackane duše nekoč pristanišča rož. Krivec? Cesta? DA !!!

Oslovskih dirk ni več v Portorožu in nočemo drugih »oslov«, ki bi dirkali po hitrih cestah.

Predlog g. Žigona je dober in neškodljiv. Ceste so, samo prav jih je treba speljati in hrabro vzdrževati. Naj cesta živi z nami, naj nam služi v dobro, naj cesta ne bo sovražnik človeku in naravi, nočemo biti ne sužnji ceste ne drugemu gospodarju na svoji zemlji! Morda je to moje pisanje vredno le toliko, da se zmečka in vrže v koš, a nikar si ne dovolimo, da nam zamerijo bodoči rodovi, da sprejmemo vsiljene ceste. Teh ni mogoče zmečkati in vreči v koš. Ostale bodo kot spomenik naše nemoči, neumnosti in upravičeno nam vsem lahko rečejo: »KE MONE!«

Šahini Krista - Kišta

PULCHRE, BENE, RECTE - LEPO, DOBRO, PO PRAVICI (HORACIJ)

Eno od najpomembnejših javnih prostorov v preteklosti je bilo svetišče. Ljudje so jih postavljali s svojimi prihranki in prostovoljnim delom. Bile so najlepše stavbe v kraju, saj so jih posvetili bogu, simbolu najvišjega v človeku. Lepe so bile tudi druge javne palače - občina, sodišče, šola, pošta, pa tudi trgi, ulice in parki. Prišlek je po videzu kraja lahko sklepal, kako trdna je skupnost.

Tudi pri urejanju svojih bivališč so se ljudje zgledovali po skupnih prostorih. Zunanost je nagovarjala sosede in mimoidoče ter izražala spoštljiv odnos do skupnosti. Urejenost notranjosti je odsevala trdnost družinskih vezi.

Pomislimo na današnje javne površine in na naš odnos do njih. Na raznovrstno onesnaženje: reklamno, zvočno in svetlobno. Na smeti, robidovje in nepokošeno travo.

Osrednje javno kopališče v Portorožu je še bolj kot druge javne površine pogreznjeno v reklame. Ali se zdi vodstvu Okolja in Občine, ki je lastnica komunalnega podjetja, to lepo? Imajo reklame tudi v svojih bivališčih? Ali so s takim okoljem krajani zadovoljni?

Zdi se, da so njihovi domovi lepše urejeni in da se ne zgledujejo po javnih prostorih.

Preobrat je zgovoren. Kar je skupno, je razvrednoteno. Družba se razkraj. Vladajo polni trebuhi. Kulturne vezi slabijo, krvne se krepijo. Ali se vračamo v plemensko družbo?

Morali bi se upreti primatu ekonomije, ne dopustiti, da nam ukazujejo materialne potrebe.

(nk)

NEGA NOG NA DOMU

NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

**STROKOVNO OSKRIBIMO
NA VAŠEM DOMU**

Vinčec Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

DOM PARAPLEGIKOV V PACUGU

Pacug je najsevernejši del portoroške krajevne skupnosti, redko poseljen, miren in z veliko bujnega zelenja. Sprehajalec lahko na poti sreča srno.

Nekdanji počitniški dom železarjev iz Kroke se razvija v dom paraplegikov. Po veljavnem zazidalnem načrtu so zgradili centralno stavbo, objekt terapije, športno igrišče, podzemne garaže in odprti bazen. Novi lokacijski načrt za gradnjo nastanitvenega objekta je bil avgusta predstavljen v veži občinske palače in javno obravnavan 24. avgusta v portoroški krajevni skupnosti. Zbrali so se krajanje iz sosesčine, paraplegikov pa ni bilo, saj bi se tudi težko v vozičkih povzpeli v prvo nadstropje.

Denar so paraplegiki dobili iz skupne državne blagajne, kar je prav. Narobe je, da z njim ravnajo negospodarno. Zidarski oder, denimo, obdaja stavbo že dve leti, čeprav so po njem hodili delavci le nekaj dni. Sosedje se sprašujejo, koliko stane dnevni najem zidarskega odra in koliko je denarja na leto. Opazili so ljudi, ki odnašajo keramične ploščice iz nedokončane stavbe. Dvakrat je nekdo v stavbo vdrl, pa policiji tega ni nihče prijavil. Domačini bi radi vedeli, ali lokacijski načrt predvideva razširitev ceste in popravilo kanalizacije, ali bo dovolj parkirnih mest.

Nekateri člani Zveze paraplegikov dvomijo v smiselnost investicije. Pravijo, da investicija ni prijazna do tistih, katerim je namenjena. Lokacija ni primerna - dom je namenjen ljudem na vozičkih, a stoji na hribu. Ob domu je bazen, to pomeni, da se bodo gostje, pa čeprav je dom blizu morja, kopali v bazenu.

Dom stoji na samotni, torej je poskrbljeno, da invalidi ne bi »kazili« družbe drugih ljudi s svojo hibo.

Novi dom predstavlja nadaljevanje segregacije družbe. Poleg paraplegikov se na počitnice odpravijo posebej socialno šibki, slepi in slabovidni, pisatelji, verniki, krvojavci, tovarniški delavci, otroci, študentje, nagi, istospolno usmerjeni, borci, ostareli ... Na bolj imenitnih, bolj obljubljenih točkah, počitnikujejo zdravi, bogati in pametni, skratka, NORMALNI. V tej normalnosti se skriva ozkosrčnost, največja od vseh hib človeka.

Vodstvo Zveze paraplegikov priznava, da bodo morali zmogljivosti doma prodajati tudi zunanjim uporabnikom, sicer bodo stroški previsoki. Se pravi, da je bila investicija nepremišljena in prevelika. Morda pa projektant poleg izvedbe projektne dokumentacije ni opravil še drugega dela svojega poslanstva, to je svetovanje in usmerjanje investitorja, da bi prišel do najbolj ustrezne rešitve.

In kako bodo uredili dostop do doma? Pod domom, v zalivčku Pacuga, je otroško letovišče. Otroci se ne morejo pripeljati do njega - pot je ozka, ovinkasta in strma. Avtobus jih razloži na glavni cesti - njih in prtljago. Otroci so gibčni, ni jim težko peš do njihovega letovišča. Kaj pa paraplegiki, ki se pripeljejo z avtobusi?

Investicija ni prijazna niti do okolja. Zavzema preveliko površino. Na strehi nastanitvenega objekta naj bi rasla trava, kar ni značilno za naše kraje.

Upajmo, da bo Zveza paraplegikov znala odgovoriti na vse pomisleke in premostiti vse ovire, da bodo paraplegiki v novem domu zadovoljni, da bodo v sosesčini naleteli na prijazne ljudi, ki jim bodo vlili zaupanje v našo družbo in občutek, da so dragoceni člani naše skupnosti, da je njihova zunanja vidna hiba le znamenje skritih vrlin v njihovih dušah, s katerimi lahko nam, NORMALNIM, še kako pomagajo.

Nada Kozina

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakuum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

Refleksna masaža

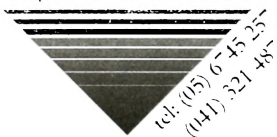
Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

Kozmetika Jana Novak s.p.

Lepa cesta 1, 6320 Portorož

na Prešernovem nabrežju

v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,

674-71-02, 674-71-22,

Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, rarege, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

ZANIMIVA IZKUŠNJA Z MALTE

Malta je majhna sredozemska otoška država, ki je bila do leta 1964 pod britansko nadoblastjo. V zadnjih treh desetletjih se je tam turistična dejavnost hitro razvijala. Po letu 1980 pa je to državo zajela nostalgija po starem načinu življenja, saj se je zdelo, da je nekdanji način življenja žrtvovan za sodobnost in udobje. Maltežani so videli glavnega krivca v množičnem turizmu. Politična in finančna elita nostalgije nista zaznali in sta še naprej sledili interesom turizma in z njim povezane gradbene dejavnosti.

Ob vse pogostejših protestih so se poklicani odzvali s preusmeritvijo na elitni turizem, ki se jim je zdel bolj donosen. Gradili so razkošne hotele, marine, igrišča za golf, kar je potegnilo za seboj večjo porabo energije, izčrpavanje zemlje in vode, povečalo onesnaženje in uničevanje okolja. Sledil je novi val protestov civilne družbe, ki so hoteli zaščititi naravno okolje in kulturno dediščino.

Poglejmo primer gradnje drugega igrišča za golf. Podjetje AX Holding je zaprosilo oblast, da bi ob razpadajočem hotelu v kraju Verdala prizidali 36 razkošnih apartmajev, igrišče za golf in klubsko hišo. Mislili so, da bodo tako privabili premožnejše goste, ki jih bolj zanima golf kot sonce in morje. Sledilo je devet let ostre bitke proti tej naložbi, v kateri so sodelovale skoraj vse plasti prebivalstva. Dvajset družtev se je združilo v Fronto proti golfu in se preko nje povezalo s sorodnimi civilnimi pobudami drugod po svetu.

Investitor je zagotavljal, da bo golf spodbudil razvoj, prinesel nova delovna mesta in izkoriščal deževnico, zemljišče da bo lepo urejeno, bližnji prebivalci pa bodo pritegnjeni v posel. Nasprotniki so opozarjali na preveliko porabo vode, pesticidov, herbicidov in umetnih gnojil. Najpomembnejši adut pa je bil, da je Malta premajhna za dve igrišči, da lahko površina takšnega igrišča preživlja 100 kmetov in da načrt ni usklajen s strategijo razvoja, ki pravi, da se igrišča lahko gradijo le na nerodovitnih zemljiščih, predvsem pa, da je zemljišče v Verdali zaščiteno, namenjeno razvoju naravnega kmetijstva kot način reševanja najbolj perečih problemov v državi na socialnem, vzgojnem in kulturnem področju.

Spor se je zaostroval in razširil na moralno in etično področje. Nasprotniki so poudarjali, da bi bilo zaradi igrišča žrtvovano ozemlje, značilno za malteško krajino in del njene dediščine. Opozorili so na spremembo v kakovosti življenja in ocenili, da je od oblasti nemoralno, da prepušča kakovost življenja krajanov na milost in nemilost poslovnim spekulacijam. Maltežani so se obrnili tudi na evropski parlament in na papeža. Malteški škof je pozval k spoštovanju narodne naravne in okoljske dediščine. Radio je poročal: »Vrednote našega okolja so prodane za denar. Oblast je skorumpirana.«

Ta tekst je v angleškem jeziku objavljen v zborniku Sredozemske etnološke poletne šole, ki poteka vsako leto v Piranu in ga Občina Piran finančno tudi podpre. Napisan je bil leta 2003, ko se bitka proti golfu še ni zaključila.

Povzela in prevedla Nada Kozina

S SOLJO LETOS NE KAŽE NAJBOLJE

Letošnja letina soli v Sečoveljskih solinah bo pod povprečjem. Solinarji so doslej nabrali okrog 700 ton soli ter tri tone solnega cveta. Za slabo sezono je seveda krivo nestabilno avgustovsko vreme. Sol potrebuje čas za kristalizacijo, a letos jo tako rekoč vsakokrat, ko se že »naredi«, uniči deževje. V solinah pa nikakor ne stojijo križem rok. V zadnjem času so obnovili vrsto objektov in infrastrukture, o čemer bomo več zapisali v eni od prihodnjih števil Portorožana. Samo letos so za investicije odšteli 380 milijonov tolarjev.

IGRIŠČE ZA GOLF: PREDNIKOM V SRAMOTO, ZANAMCEM V ŠKODO

Izgradnjo igrišča za golf lahko podpira nekdo, ki poleti sedi v ohlajeni, pozimi pa v prijetno ogrevani pisarni. Ljudje v pisarnah vedo, da se po pripeki ne hodi čez Tartinijev trg, po burji pa tudi ne. Se pravi, da tudi pisarniški človek občuti, da naše podnebje ni primerno za igrišče za golf.

Pisarniški človek ima želodec in ve, da hrana zraste na njivi in na pašniku. Loči tudi, ali je hrana zdrava, domača sečoveljska, ali iz španskih hladilnic. Zato razume, da najboljša rodovitna zemlja ni primerna za igrišče za golf.

Na dopust iz pisarne zbežimo, če se le da kam, kjer bo mir: v naše neokrnjene gozdove, v neokrnjene hribe, v skrivnostno Istro, željni miru, čistega zraka, domače hrane in krajevnih posebnosti. Turist je človek, ki beži od globalizacijsko osiromašenih dežel. V šestih letih dela v turistični agenciji in petnajstih letih sobodajalstva mi je postalo jasno, da gost pride k nam zaradi narave, morja, ne pa zaradi izven-hotelske ponudbe. Se pravi, da mora biti naša osnovna skrb, **kako ohraniti, kar nam je dano**, da se bo gost vračal, ne pa sanjati, kaj vse bi morali še zgraditi, da bi kakšen petičen gost morda zašel v naše kraje. Tudi to naš človek v srcu dobro ve!

Kaj bi prinesla izgradnja igrišča za golf? Koliko kmečkih družin bi ostalo na cesti? (pod-vprašanje: v kateri deželi na svetu bi kmetijski minister sramotno z levo roko podpisal spremembo namembnosti najboljše rodovitne zemlje v »otroško« igrišče peščice snobov?). Koliko desetletij zaman iščejo kmetijci vodni vir za občasno zalivanje sečoveljskih kmetijskih površin (pod-talnica je slana!)? Koliko vlage dobi angleška travica po naravni poti v Angliji, na Bledu, v Sečovljah? Kolikšna bi bila dnevna poraba vode in po kakšni ceni ter od kod bi jo dobili? Kje na slovenskem obalnem območju je največ komarjev? (kmet jih prenaša, petičen gost jih ne bi, mar zato sledi stresanje strupov iz letala?) Koliko ton strupov bi bilo potrebnih za zatetje nezaželenih 1700 vrst trave, da ostanejo le tri, primerne za angleško travico? V koliko tednih po začetku zastrupljanja bi postala naša čista sol iz zavarovanih solin oporečna? Koliko tednov za pomorom žuželk bi bile zastrupljene še ptice iz krajinskega parka?

Na ekološka vprašanja zahtevamo odgovor od neodvisnega strokovnjaka, predračun za stroške vzdrževanja namišljenega igrišča za golf pa od poštenih »kalkulacijskih« služb, ki pri izgradnji igrišča ne bi imele osebnih koristi. Želim seznam ljudi, ki nas pehajo v to norost, predvsem v vednost potomcem.

Razmislimo o državljanski nepokorščini in, če ne bo drugega izhoda, **glasujemo za pandolo!**

Ženja Konjajeva

Nezgodno zavarovanje

otrok in
šolske mladine
2005/2006

www.adriatic.si **NAGRAJUJE!**
300 hudih mafič.

Adriatic Koper, Ljubljanska c. 3a, Koper, tel.: 05 6643-000

Dragi starši! Šolsko leto se pričinja, prinaša nove izzive in vrsto aktivnosti naših nadobudnežev. S tem pa tudi skrbi. Poskrbimo pravočasno za dobro zavarovanje. Oglejte si našo kakovostno ponudbo.

Zavarovanje velja vse šolsko leto, tudi med počitnicami, 24 ur na dan.

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

Beseda strokovnjakov:

KMETJE VZTRAJAMO, DA GOLF IGRIŠČA V SEČOVLJAH NE SME BITI

V Sečovljah načrtujejo igrišče za golf v ravnini na kmetijski zemlji, opredeljeni kot najboljša kmetijska zemljišča. Takih zemljišč imamo v Sloveniji premalo za samooskrbo in so naše bogastvo, ki smo ga dolžni ohraniti tudi za prihodnje rodove.

V postopku je bila narejena vrsta napak. Najhujše **kršitve predpisov** so:

-bivši kmetijski minister **g. But** je dal sporno pozitivno mnenje v nasprotju z veljavnim zakonom in ustavo, nikoli pa ni soglašal s pozidavo 6 ha kmetijskih zemljišč za 105 ali več apartmajev. To zemljo varujejo predpisi tudi pred najhujšim zastrupljanjem s pesticidi, kot je običajno pri golfu.

-občina Piran in država sta kršili zakon, ker nista zahtevali predhodnega mnenja Kmetijsko gozdarske zbornice.

-kljub zakonski in sodni prepovedi prometa s temi zemljišči sta občina Piran in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS razpisali Javno zbiranje ponudb za izgradnjo in upravljanje z golf igriščem z namenom prodaje in oddaje teh zemljišč.

Golf igrišča so veliki onesnaževalci okolja. Umestitev igrišča v neposredni bližini morja (školjišča, ribogojnice) in solin, ki jih ščiti Ramsarska konvencija, ni dopustno, ker bi se prevelike količine pesticidov in gnojil zlivale v morje in končale na naših krožnikih. **Mnenja stroke in krajanov se niso upoštevala.** Zelo sporne so vse študije na podlagi katerih se je izpeljalo celoten postopek. Neodvisni strokovnjaki nismo imeli možnosti vpogleda in strokovne presoje. Za študijo upravičenosti izgradnje igrišča za golf v Sečovljah, ki smo jo edino dobili na vpogled, pa smo kmetijski strokovnjaki ocenili kot netočno in pomanjkljivo. Zato tudi ne zaupamo ostalim študijam. Praksa je poka-

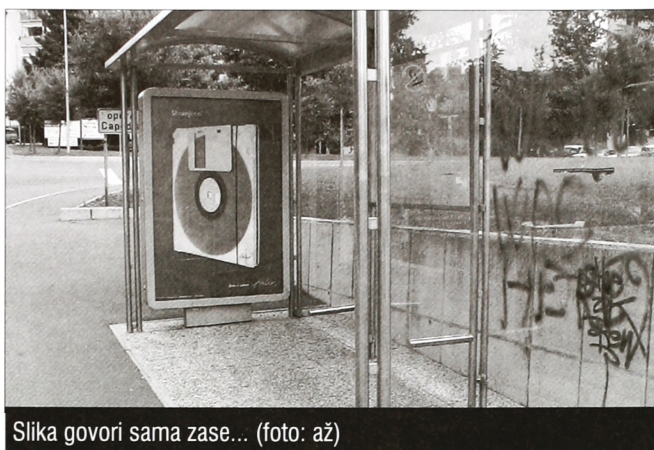
zala, da so študije narejene pač po željah naročnika – investitorja. **Vode za namakanje ni**, golf igrišča pa so veliki porabniki vode. Kljub dolgoletnim prizadevanjem za namakanje kmetijskih površin vode še zdaleč ni dovolj.

Krajanje so bili zavedeni – prvotno je bilo predstavljeno le golf igrišče z obljubami, da bo za lokalne sobodajalce in gostince možnost večjega zaslužka, pozneje pa so bili prikazani apartmaji za igralce, tako, da od obljubljenega zaslužka domačinov ne bi bilo nič. 105 apartmajev in 1800 m² velika klubska hiša (klet, pritličje, nadstropje s skupno 5400 m²) močno predimenzionirajo potrebe golf igrišča, na katerem lahko hkrati igra največ 50 igralcev. To dokazuje, da so v tej igri pomembni predvsem zaslužki z nepremičninami, ki so trenutno pri nas daleč najbolj zanimiv in hiter vir bogatenja. Pri prodaji samo 105 apartmajev bi investitorji (Golf Istra d.o.o. Koper) lahko po že odbitih stroških izgradnje zaslužili vsaj od 4 do 6 milijard SIT.

Zavedamo se, da je naš boj težak – veliko pomembnih ljudi v politiki, gospodarstvu, sodstvu... je igralcev golfa. A smo zato še bolj odločni. **Ne dovolimo uničenja najboljših kmetijskih zemljišč zaradi še večjega neupravičenega bogatenja že zelo bogatih. Ne pristajamo na korupcijo. Zahtevamo upoštevanje zakonov in zdrave kmečke pameti.**

Zemlja ni naša, sposodili smo si jo od naših vnukov.

Jožef Horvat, KGZS Koper, Irena Vrhovnik, KSS Koper

Slika govori sama zase... (foto: až)

POSTAJALIŠČA VEDNO MANJ

Lucijski krajani se pritožujejo nad zanemarjenostjo avtobusnega postajališča za Koper na Podvozni ulici. Klopi je že pred nekaj meseci pogoltnila noč, vozni redi so potrgani. Še dobro, pravijo Lucijčani, da nepridipravom (še) ni prišlo na misel, da bi odmontirali streho. V teh »aprilskih« avgustovskih dneh jih namreč lepo varuje pred dežjem. Vsekakor bo držalo, da popraviljanje in obnavljanje javnih objektov nikoli ne bo moglo »dohiteti« vandalizma, ki ga je tudi v naši občini veliko preveč, bi pa z okrepljenim nadziranjem kritičnih objektov, zlasti ob »gvišnih« urah (recimo v petkovih in sobotnih nočeh), morda zmanjšali škodo.

FELOLUX d.o.o

Trgovina, izvajanje in proizvodnja

Padna 5, 6333 Sečovlje

**ELEKTRO, RAZSVETLIJAVNA,
VODOVODNIH,
OGREVANJA,
PLINSKIH,**

Liminjanska 111, 6320 Lucija

(v obrtni coni)

Felix & Flavio
GRIZON

Tel.: 05/677-22-82

ADOZIONE A DISTANZA

Una lodevole iniziativa è scaturita nella Scuola "Vincenzo de Castro" di Pirano e precisamente nella IV/8 della sezione di Lucia. Darja Čepon, Lara Vanessa Voler, Amra Menić, Debora Janković, Arianna Protić, David Pasuli, Manuel Poletti, Dominik Sodja, Tarik Haskić, Nik Pavletić Smajlagić e Vito Viceljo con la maestra Dolores Bressan hanno adottato a distanza un bambino dell'Uganda.

L'iniziativa è partita sull'onda dello tsunami quando tanti bambini sono rimasti orfani e con l'attenzione di tutto il mondo sono stati aiutati.

Ricordando che nel mondo c'erano tanti altri bambini che vivono nel disagio e con minore attenzione dell'opinione pubblica questi alunni hanno deciso, con spirito di abnegazione, di prendersi la responsabilità di aiutare un bambino. Naturalmente l'iniziativa sorta nella classe ha coinvolto i genitori che si sono dimostrati disponibili. L'emozione dei ragazzi è stata tale che alcuni hanno donato i loro risparmi per coprire la quota stabilita per partecipare ad un anno di adozione. Durante l'intervista è emerso il proponimento di continuare con l'adozione anche nel prossimo anno quando gli alunni avranno lasciato la sede di Lucia per proseguire nelle classi superiori, altrimenti l'impegno sarà dell'insegnante.

In data odierna sappiamo che il bambino adottato si chiama Lubayire Atanansi ed è il secondo in una famiglia di 5 figli e sono senza il papà. Ha circa 11 anni. La mamma ha un piccolo appezzamento di terreno che lavora. Lubayre frequentava la scuola, ma poi l'ha lasciata perché in Uganda devono pagare una retta.

Con questo contributo il ragazzino potrà rientrare a scuola.

Ondina Lusa

CESTA BREZ LUČI

Naše uredništvo so poklicali jezni stanovalci stolpičev Obale 119 in 121 v Luciji in potožili, da med njihovima blokoma že nekaj mesecev ne gori javna svetilka. V popolni temi je precej obsežno območje. Se bodo elektro službe po objavi v časopisu zganile?

Človek se navadi na vse - celo na
samega sebe.

Želite, da si vaš otrok razvije logično in matematično mišljenje? Vpišite ga v individualni tečaj programskega jezika LOGO - od 7. leta starosti naprej.

Potrebuje svetovalstvo s področja računalništva ali bi se morda radi računalniško izobrazili? Na voljo so vam individualni računalniški tečaji ter inštrukcije iz računalništva in matematike.

RAČUNALNIŠKE STORITVE, Lidija Peroša s.p.

GSM: 051 649-934

Stanovanjski kredit NLB.

Za več prostora in udobja.

Nakup, gradnja ali obnova nepremičnine je velika stvar. Tako velika, da jo brez svetovanja finančnih strokovnjakov in pomoči stanovanjskega kredita posameznik le stežka izpelje.

Pripravljene imamo kredite za vse namene, med njimi je prav gotovo tak, ki bo prilagojen vašim željam in potrebam.

Vabimo vas, da se **oglasite v najbližji poslovalnici NLB** in skupaj z našim strokovnjakom izberete kredit, ki vam bo najbolj ustrezal. Obširnejše informacije o stanovanjskih kreditih NLB pa dobite tudi **na spletnem naslovu www.nlb.si** ter **na brezplačni številki 080 15 85.**

ljubljska banka

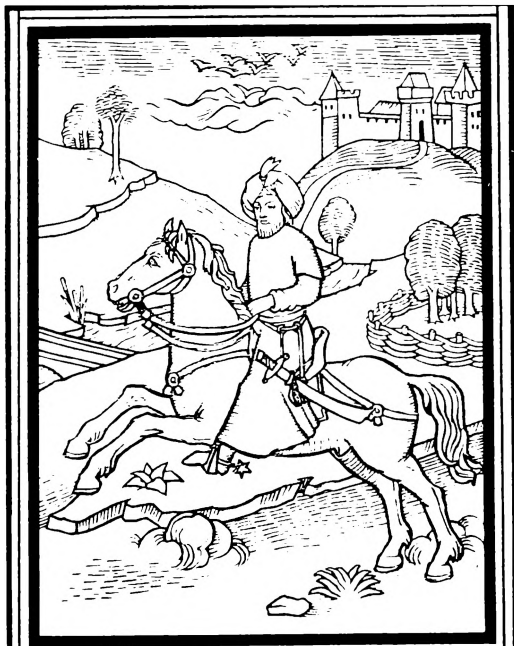
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Poslovalnica Lucija

PIRANSKO OBZIDJE

Je piransko obzidje turistična kulisa ali kulturna dediščina? Na piranski občini resno razmišljajo, kako urediti dostop na obrambno obzidje z zunanje strani, prav blizu mestnih vrat sv. Nikolaja na vrhu ulice IX. Korpusa (Rato del San Nicolo).

Gradnje mestnih obzidij so zgodovinsko pogojene predvsem iz strahu pred številnimi sovražniki. Ti so na svojih pohodih osvajali nova ozemlja, ropali, pobijali prebivalce, posiljevali ženske, požigali in rušili vasi in mesta. Bojevitá barbarska ljudstva in tudi turški vpadi v Evropo so krepko zaznamovali urbanizem tedanjih mest.

Iz knjige »Kralj Matjaž reši svojo nevesto«.

Mesto z obzidjem le ni bilo hermetično zaprto. Imelo je številne kopenske in morske dostope. Toponimi mestnih vrat so zgovorni. Zvečer so vrata zapirali, kadar pa je pretila nevarnost sovražnikov, je mestna straža budno nadzorovala okolico z obzidja in številnih

stolpov. Na obrambne in opazovalne točke so z mestne strani vodile kamnite ali lesene stopnice pa tudi lestve. Z zunanje strani se tuji niso mogli prethotapiti v zavarovano mesto.

Obzidja so po eni strani varovala mesta in jih hkrati tudi omejevala v prostorskem razvoju. Piransko obzidje so kar trikrat premaknili proti jugovzhodu v prečni smeri na hrbet Mogorona. S širitvijo mesta so obzidja nemalokdaj postajala del stavbnega tkiva. Nekatere dele pa so porušili in kamne uporabili pri gradnji novih stavb in drugih mestnih objektov.

Danes ustvarja zadnje - zunanje piransko obzidje poleg mediteranskega razgibanega mestnega tkiva pomembno oziroma izjemno in enkratno srednjeveško podobo.

Barbarska ljudstva so se sčasoma kultivirala. Tudi Turki ne predstavljajo več strahu in trepeta Evropi. Živimo v nacionalno pestrem okolju. Kuge, lakota in vojne niso osiromašile Pirana, Izole in Kopra tako uspešno, kot menjava prebivalstva, ki se je dogajala zadnjih petdeset let. S prebivalstvom se je zamenjala tudi kultura bivanja. Posledice so globlje in trajnejše.

Marsikateri potomec srednjeveške nevarnosti prebiva danes znotraj obzidja. Ali se moramo pred potomci sovražnikov zavarovati s spremembo dostopa na obzidje, tako da bo obzidje varovalo zaledje pred mestom oz. pred posamezniki v mestu?

Valter Pikel

SESSANTA ANNI PER IL GINNASIO ITALIANO DI PIRANO

- 2 luglio 2005 - foto ricordo dell' Incontro dei maturandi del Ginnasio italiano di Pirano dell' anno scolastico 1959/60 e 1964/65 nella Biblioteca del Ginnasio "Antonio Sema" che celebra quest'anno il 60.esimo della fondazione del Ginnasio italiano di Pirano: Vilma Zacchigna, Giuseppe Simonovich, Ondina Lusa, Silvano Sau, Ugo Fonda, Bruno Fonda, Elvia Millocchi, Giancarlo Ernestini.

FLIPOVCI NA ŠPORTNEM TABORU V MOZIRJU

Piranski Športni klub Flip je ob podpori piranske in postojnske občine ter Zveze za šport otrok in mladine Slovenije že osemnajstič pripravil športni tabor v Mozirju. Organizatorje je vodila želja, da se mladi z Obale, in prvič letos tudi s Postojnskega, seznajajo z življenjem v naravi ter z vadbo na prostem spoznajo novo okolje, drugačno od tega, v katerem živijo. Poleg tega najdejo tukaj otroci iz slabše stoječih družin svoj drugi dom in trenerje, s katerimi se lahko pogovorijo o svojih mladostniških problemih.

Tabora se je poleg trenerjev in medicinske sestre udeležilo kar 86 mladih od četrtega do enaindvajsetega leta starosti. Deset srednješolcev in študentko fakultete za šport pa so pripravljali celo za kasnejše opravljanje vaditeljskih izpitov. Poleg vadbe plesa, cheerleaderstva, partnerskih dvigov, akrobatike, ritmike, gimnastike in skokov z male prožne ponjave, kar spada v običajni program skupine Flip, so vsak večer pripravili mini »flipjado«, na kateri so se mladi pomerili v atletskih prvinah, krosu, orientaciji v naravi, kvizu, spoznavanju narave in dela Slovenije, v katerem so preživljali počitnice, spoznavanju gledališke igre, vadili za zaključni nastop ipd.

Med Pirančani in Postojnčani so se spletla prijateljstva, ki so temeljno vodilo Športnega kluba Flip. Ta ima sicer že drugo leto treninge tudi v Postojni, kjer so jim prijazno odstopili telovadnico na osnovni šoli Miroslava Vilharja. Obalni vaditelji dvakrat tedensko skupaj s profesorico športne vzgoje **Dolores Palinkaš** in vaditeljico **Nino Germek** trenirajo skoraj sto mladih športnikov. (sm)

SMETI SO SNOVI NA NEPRAVEM MESTU

Pred južnimi sosedi se radi šopirimo s tablico EU. Po čistoči okolja ob morski obali, ki ga imajo oni v izobilju, mi pa le za vzorec, pa nas prekašajo za dva kakovostna razreda.

Jakob Čemažar

V SOBOTO, 24. SEPTEMBRA, PIRAN EN SAM VELIKANSKI ODER

V soboto, 24. septembra ob 9,30 bo v Piranu nacionalno odprtje Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD). Staroveški biser se bo ta dan spremenil v velikanski oder. V mandraču in na pomolih, na trgih in ulicah, na terasah, dvoriščih, šolah, v gledališču se bo zvrstilo več kot šestdeset raznovrstnih dogodkov, v katerih bodo sodelovale številne ustanove, društva in posamezniki, pa strokovnjaki z različnih področij ter umetniki, ne bo pa umanjkal niti boljši sejem na Rokovem trgu in Župančičevi ulici, ki bo nekakšna starinska kulisa te spektakularne »predstave«.

»V preteklosti so se ljudje dobro poznali med seboj, se družili in skupaj praznovali. Današnji utrip življenja pa človeku, ki je nosilec in prenašalec nesnovne kulturne dediščine, nudi premalo priložnosti za medsebojna druženja. Letošnja tema Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) 'Piranska podstrešja pripovedujejo' je priložnost za vse posameznike in skupine, ki negujemo tople medčloveške in medgeneracijske odnose ter spoštujemo kulturno dediščino, da se predstavimo predvsem nam samim in da se imamo lepo,« pravi **Natalija Planinc** iz društva ANBOT, koordinatorica in duša piranske prireditve.

DEKD potekajo v 48 evropskih državah, slovensko nacionalno odprtje pa je praviloma v Ljubljani. Ker pa so lani piranski organizatorji pritegnili tako veliko pozornost lokalne in širše javnosti, so se organizatorji, Zavod za varstvo kulturne dediščine, odločili, da bo odprtje kar v Piranu.

»V društvu ANBOT smo se zbrali posamezniki, ki cenimo in spo-

štujemo preteklost ter hkrati ohranjamo dediščino in si prizadevamo zagotavljati priložnosti za prijazna druženja. Želimo se bolje medsebojno spoznati, da bi lahko spoštovali vrednote vseh sodelujočih. Toplo vabimo vse, da se nam pridružijo in skupaj z nami doživijo Piran na način, ki bo tudi nas same v marsičem presenetil. Naš namen je predvsem »obuditi« in promovirati piranske biserčke, kot so razne legende, Tartinijeva violina, starinske ladje, na katere v tem čudovitem mestecu naletimo na vsakem koraku,« je povedala neutrudna Natalija.

Ne bo odveč še enkrat poudariti, da gre letos na DEKD za drugo temo vodiljo, ki pa je na nek način še bolj atraktivna. Medtem, ko je bilo lani v ospredju konservatorstvo in restavracijsko, je tokrat osrednja tema **nesnovna dediščina**. Vsi udeleženci bodo predstavili svoja področja na drugačen način, kreativno in v gibanju. Organizatorji bodo ob dogodku izdali več publikacij in brošur.

Andrej Žnidarčič

PRIREDITVE PO VSEJ SLOVENIJI

Program prireditev dobite v knjižnicah, turističnih središčih, muzejih in galerijah, poslovalnicah Mobitela, d. d., na prireditvenih mestih ter spletni strani koordinatorja prireditev, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije www.zvkds-slo.si/DEKD.

DNEVI
EVROPSKE
KULTURNE
DEDIŠČINE

Nesnovna kulturna dediščina

24	25
9	9
26	27
9	9
28	29
9	9
30	1
9	10

Nova publikacija publicista Milana Gregoriča

PORTRETNI MOZAIK ZNANIH IN MANJ ZNANIH PRIMORSKIH OSEBNOSTI

Milan Gregorič: *Ljudje mojega časa; spremna beseda Silvo Fatur; Trst, Mladika, 2005*

Publicist in angažirani družbeni aktivist Milan Gregorič (roj. 1934 v Dekanah pri Kopru) je s svojo dejavnostjo posegel skoraj v vse pore družbenega tkiva v Slovenski Istri, istočasno pa je enako pozorno sledil mnogim dogodkom v zamejstvu. Zlasti v zadnjih desetletjih minulega stoletja je poleg drugega zapustil trajen pečat pri sooblikovanju civilnodružbenega dogajanja in kulturniškega vretja, ki se je tudi po njegovi zaslugi razbohotilo iz obmorskih mest v vaško okolje Šavrinskega gričevja.

Pri tem plemenitem poslanstvu, zaznamovanem z narodnobudiljskimi težnjami, je Gregorič prišel v neposredni stik z mnogimi zanimivimi osebnostmi svojega časa. Mnoge, manj odločne, je vzpodbujal, da vztrajajo pri iskanju lastne identitete, prav tako pa je marsikateremu prenapetežu znal »stopiti na rep« v pravem trenutku. S temi značajskimi značilnostmi se je izpostavil tudi na slovenski publicistični sceni, sprva v lokalnih medijih, pozneje pa tudi v najbolj odmevnih predstavnikih slovenske periodike in dnevnega tiska. Za vsakega sogovornika je poskušal najti pravo besedo in kmalu dosegel zavidljivo priljubljenost ne samo na kulturniškem področju, temveč tudi na družbeno-politični sceni, v cerkvenih krogih ipd. To seveda ne pomeni, da se je izogibal polemikam, ki nujno nastanejo pri obravnavi perečih vprašanj nacionalnega ali regionalnega pomena v prelomnih trenutkih nekega naroda. Posebno naklonjenost je izkazal zlasti do tistih posameznikov, ki jih je pestila kakšna »zgodovinska krivica« ali jih je kratkovidnost dnevne politike zaradi »neprilagojenosti« vrsto let marginalizirala in odrivala na stranski tir družbene zavesti. Pričujejoče knjige sicer ne moremo uvrstiti v zvrst klasičnega biografskega leksikona ali med podobne ozko specialistične strokovne publikacije, vendar ima izbor 63 krajših ali daljših portretnih zapisov nesporno dokumentarno in zgodovinsko vrednost. Avtor pravi, da so ti zapisi nastajali naključno, brez kakršnegakoli posebnega izbiranja. Pri tem ni toliko odločala pomembnost portretirancev, kolikor bolj naključna srečanja z njimi ob skupnem delovanju ter človeška bližina in pozornost, ki ne postavlja nepremostljivih pregrad med logosom in toposom tako

imenovanih »malih in velikih ljudi«. Morda je največja vrednost Gregoričevega dela prav v tem, da gradi most med preprostimi ljudmi in uveljavljenimi osebnostmi, saj se brez običajne subjektivne distance s človeško toplino in neposrednostjo osredotoča na ustvarjalnost in enkratnost obojih. Večina portretnih zapisov je izluščena iz intervjujev, ki so bili objavljeni v slovenski periodiki in dnevnem tisku in so sedaj prvič zbrani in objavljeni v knjižni obliki. V svoji »hoji za človekom« nas avtor seznanja s pomenom dela svojih sodobnikov (duhovni pastirji, literarni in likovni ustvarjalci, glasbeniki, kulturni animatorji, ljudski ustvarjalci, športniki, publicisti iz vrst italijanske skupnosti, narodnjaki in protifašisti itd.). Veliko pozornosti posveča tudi »izstopajočim likom« s širše primorske scene, med njimi najdemo veliko znanih zamejskih obrazov (Marij Maver, Peter Merku, Bruno Volpi Lisjak, Boris Pahor, Samo Pahor, Sergij Pahor, Klavdij Palčič, Jurij Paljk, Aleksij Pregarc itd.), knjigo pa zaokroža poglavje Ambasadorji sožitja ob meji, v katerem so portretno predstavljeni Ante Rokov Jadrijevič, Paolo G. Parovel, Milan Rakovac, Livio Isaak Sirovich, Marino Vocci in Paolo Rumiz. Čeprav avtor tega posebej ne izpostavlja, pa velja omeniti, da med njegovimi portretiranci zasledimo večino Kocjančičevih nagrajencev (Dušan Jakomin, Edelman Jurinčič, Marjan Tomšič, Luciano Kleva, Jože Pohlen, Janez Kramar, Nada Morato, Alberto Pucer, Dario Marušič in Rožana Koštal), ki so s svojim delovanjem na raznih področjih pospešili novodobno renesanso ohranjanja in raziskovanja istrske kulturne dediščine.

Slavko Gaberc

JANA ŠTERN KOSTEVČ V MESTNI KNJIŽNICI IZOLA

Letošnje poletje se je v Mestni knjižnici Izola zvrstilo kar nekaj zanimivih razstav, med njimi tudi slikarska razstava **Jane Štern Kostevc**. Jana je rojena v Kopru, a že desetletja živi v Piranu. Za risanje in slikanje se je začela zanimati že kot osnovnošolka. Mlada si je ustvarila družino in začela delati, zato ji čas velikokrat ni dopuščal, da bi se v celoti posvetila tej svoji ljubezni. Velika želja po ustvarjanju pa je ni nikoli zapustila. Slikanju se je resneje začela posvečati pred kakimi petnajstimi leti. In čeprav mora večino svojega časa posvetiti preživetju, si tu in tam le utrga trenutek za ustvarjalno delo. Najraje slika z oljnatimi barvami na platno, včasih, če nima denarja za platno, pa tudi na karton. Poteze njenega čopiča so jasne, odločne in krepke, znajo pa biti tudi nežne kot meglice nad morjem, kot rano jutro ali večerna zarja nad Piranom. Rada slika tudi s pastelnimi kredami. Njeni najljubši motivi so tihožitja s sadjem, cvetjem ali morskimi sadeži, soline, oljke in oljčni gaji, morje in seveda mesto Piran, v katerega je naravnost zaljubljena. Skoraj vse svoje slike – narisala jih je na desetine – je podarila prijateljem in sorodnikom. Najpogosteje se ustvarjanja loti takrat, ko je žalostna. Delo ji pomeni izhod iz temnih v svetlejše trenutke življenja. Takrat se loti tudi pisanja poezije. Njene pesmi so lirske, ljubezenske in religiozne. V njih z besedo, rimo in ritmom izraža vso silovitost svojih čustev, temačnih stanj, hrepenenj in svetlih upanj. Sama pravi, da je vsaka njena pesem slika in da bi morala živeti tristo let, če bi hotela izraziti vse, kar se dogaja v njeni notranjosti. O tem so se prvi četrtek v juliju lahko prepričali tudi številni obiskovalci otvoritve razstave **Delo meseca** v mali piranski cerkvi Marije Snežne, kjer je Jana Štern Kostevc brala svojo poezijo.

Špela Pahor

Po šestih desetletjih obudili procesijo z barkami iz Pirana v Strunjan

VELIČASTNA MNOŽICA LJUDI ZA STRUNJANSKO MARIJO

Praznik Marijinega vnebovzetja ali po ljudsko veliki šmaren velja za največji Marijin praznik. Čeprav ga verniki obhajajo že od 5. stoletja, je papež pij XII. šele leta 1950 slovesno razglasil versko resnico o Marijinem vnebovzetju. Slovenci po češčenju Marije ne zastajamo za drugimi narodi. V naši tradiciji je velikošmarenski praznik močno zakoreninjen. Številne cerkve in kapelice so posvečene Mariji in skrivnosti Marijinega vnebovzetja. O Mariji in njenem čaščenju pričajo številne umetnine, raznovrstne upodobitve, pesmi, glasba in molitve. Verniki na veliki šmaren množično

Letošnje velikošmarensko praznovanje v naši občini je bilo nekaj edinstvenega. (Foto: Zorko Bajc)

obiskujejo romarske cerkve.

Nekaj edinstvenega je bilo letošnje praznovanje v naši občini. Po šestih desetletjih so namreč obudili procesijo z barkami iz Pirana v Strunjan. Kip strunjanske Marije - središče dogajanja - so Pirančani sprejeli v soboto zvečer in ga prenesli v cerkvico sv. Petra na Tartinijevem trgu. V nedeljo, po celodnevem čaščenju, pa so Marijo z barkami vrnili v Strunjan. Ob taktih godbe na pihala iz Zidanega mosta je kip strunjanske Marije, ki so ga nosili piranski gasilci, od cerkvice do glavnega pomola pospremila veličastna množica ljudi. Tik za Marijo so hodili koprski škof **Metod Pirih**, župniki župnij na območju piranske občine, ki so nekdaj spadale pod piransko župnijo, ter piranski patri minoriti, takoj za njimi pa člani društva prijateljev sv. Jurija, opremljeni v priložnostna oblačila z lentami, po vzoru nekdanjih katoliških bratovščin. Po prenosu strunjanske Marije na ladjo Resnik (ladja je zgrajena daljnjega leta 1911), so udeleženci procesije z večjimi in manjšimi plovili piranskih ribičev - našli smo jih okrog 40 - množično odpluli v Strunjan, kjer so Marijo predali strunjskim fantom in dekletom. Po procesiji je bila v cerkvi sveta maša, ki jo je vodil koprski škof. V pridigi je spregovoril o pomenu in vseh razsežnostih Marijinega praznika.

Velikošmarensko praznovanje se je zaključilo s procesijo k strunjskemu križu z barkami in lučkami, kjer so udeleženci molili za vse pomorščake in mornarje, ki jih je vzelo morje. V svečanem ozračju je pihalni orkester zaigral skladbo K tebi želim, moj Bog, ki je znana tudi po tem, da jo je igral orkester na Titanicu, v trenutkih, ko je ta tonil. Množica romarjev in obiskovalcev v Strunjanu je bila še večja kot v Piranu, po nekaterih ocenah se je obredov udeležilo dva tisoč ljudi.

Vsakoletnega romanja v Strunjanu se sicer vsako leto udeleži ogromno božjepotnikov iz Slovenije in tujine. Obhajajo ga v spomin na leto 1512, ko se je dvema Strunjančanoma prikazala Marija.

Andrej Žnidarčič

KO ŠKRŽATI UMOLKNEJO

Pacug je zelena dolina med Fieso in Strunjanom. V njej že dolga leta počitnikujejo otroci. Tu je varno in mirno. Igrišča so lepo urejena, zelenje negovano, potke urejene, v malem zalivčku je pomol. Otroci se tu naučijo zraka, morja in sonca. Spoznavajo naravno okolje, med seboj sklepajo poznanstva, vzgojitelji skrbijo za red in program. Zgodi pa se, da kdo ne dojame smisla.

Lepega poletnega dne se iz Fiese na poti v Strunjanu mimoidoči začudi: iz zalivčka prihaja hrup. Ko se približa, ostrmi nad velikim zvočnikom, postavljenim na zidek ob morju, iz katerega bruhajo divji zvoki. Kopališče je polno otrok. Eni se kopajo, drugi sončijo, tretji postopajo naokoli. Pogovarjati se ne morejo, lahko nemo tavajo drug mimo drugega ali pa si vpijejo.

Mimoidoči vpraša vzgojitelja: »Zakaj motite ta mir z glasbo? Saj otroci se vedeli ne bodo, da so na morju. Dajte, privoščite jim, da začutijo ta svet. Naj poslušajo škržate in pljuskanje morja!«

Vzgojitelj ne razume. Ne zaveda se, da v mlade vceplja nasilje, ki ga bodo čez nekaj let čutili prebivalci Pirana in drugih lepih krajev, privlačnih za turiste. Domačini se bojimo turistov, ki se ne znajo obnašati, ki so hrupni in objestni, slepi in gluhi za lepote naših krajev.

Le zakaj so si izbrali enega najbolj mirnih in naravnih kotičkov naše obale, če se ne zavedajo njenih vrednot in ga spreminjajo v mestno džunglo?

(nk)

Preden odpreš usta, prestavi možgane v »brzino«.

KLIMA NAPRAVE PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA

- ugodno posredovanje kreditov Banke Koper
- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljeno
- garancija do 5 let na kompresor

INŠTALACIJE
TRAMONTAL

Edvard Brajko s.p.
Lucija

GSM: 041/628-658

KRALJI ULICE

Revija prinaša prispevke ljudi, ki so živeli ali še živijo brezdomno življenje, prispevke študentov socialne pedagogike, prostovoljcev in predstavnikov ljubljanskih ustanov, ki se srečujejo z brezdomci. Nagovarjajo soljudi, vse tiste, ki hodimo po mestu in se sprašujemo o nas, o njih, o sebi. Razkrivajo resnice in laži, drobce življenj in poskuse, kako urediti svet.

Živimo v družbi tveganja in neenakosti, kjer vsakega izmed nas lahko doleti, da pristane med tistimi, katerim bogastvo ne bo enako razdeljeno. Brezdomec, klatež, potepuh, klošar je tisti, ki biva in spi na cesti ali v zasilnem bivališču, ki je zelo reven ali nima stalne zaposlitve ali pa je brez družine. Vse to ali nekaj od tega. Brezdomstvo je posledica spleta okoliščin, in sicer osebnih odločitev in značilnosti posameznikov, na drugi strani pa družbenih okoliščin, ki omejujejo možnosti izbire: globalizacijski procesi in strukturne spremembe na trgu delovne sile, draga stanovanja, psihična stiska, nizka samopodoba, razpadanje družin, zasvojenost s škodljivimi snovmi, begunstvo ... Lenoba ni zapisana med razlogi, je le videz, ki skriva globlje vzroke za brezdomstvo.

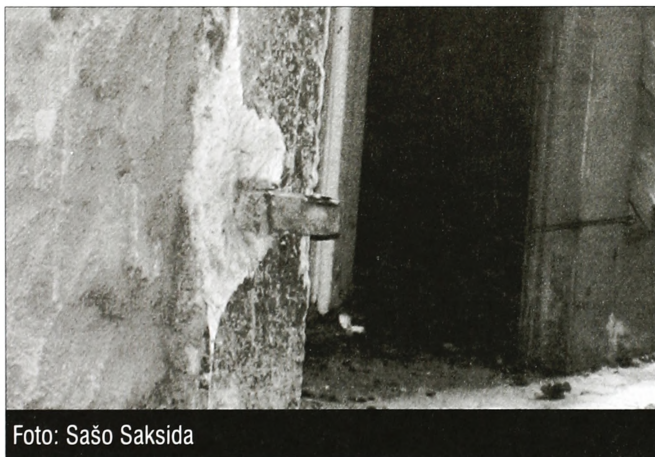

Foto: Sašo Saksida

Po svetu je veliko brezdomskih časopisov

Prodajna cena revije je 200 tolarjev, brezdomec jo dobi po 80 tolarjev in jo lahko proda po 800. Osnovna zamisel časopisa je, da brezdomcem omogoča zaslužek na zakonit način in pa z lastnim delom, tako da časopis prodajajo po mestnih ulicah. Brezdomskih časopisov je po svetu že več kot sto, najbolj znan je londonski Big Issue, imajo jih Avstrijci, Italijani, Madžari, Čehi, Slovaki, Ukrajinci, Nemci ... Raziskava je pokazala, da je brezdomcem prodajanje časopisa dvignilo samozavest in motivacijo za spremembo življenja, tako manj pijejo, življenje imajo bolj izpolnjeno in redkeje spijo na prostem. Za večino je glavni motiv denar, poudarjajo pa še, da je najboljša stvar pri prodajanju to, da pridejo v stik z drugimi ljudmi.

Brezdomstvo je beg ...

Brezdomstvo je beg pred heteronomnim delom, to je plačano dejavnostjo, pri kateri človek prodaja svoj čas in preživi pretežni del življenja po ustaljenem urniku. Delodajalec odreja kdaj, kje, kaj in koliko naj najeti človek dela. Razlogov, zaradi katerih človek beži iz takega režima, je več: človeku vzame preveč časa in ga trga od dejavnosti, ki ga osebno zadovoljujejo, škodujejo zdravju in skrajšujejo življenje, pa tudi odtujujejo ljudi. Ekonomija lahko zadovolji le osnovne človekove potrebe, ne pa drugih potreb, kot so naklonjenost, samospoštovanje in samouresničevanje. Nezadovoljenost teh potreb vodi do negotovosti, nestabilnosti, krize identitete, občutka nemoči ... Rešitev je v

ideji avtonomnega dela, »civilnega dela«, ki naj bi bilo prostovoljno, samoorganizirano in podjetno v korist skupnosti. Večina ljudi gleda na brezdomce zelo površinsko in vidi samo fizični videz oseb, pojmuje jih za klošarje, žicarje, pijančke ali narkomane, redki se vprašajo, kje je razlog, da so se brezdomci znašli v taki situaciji, še bolj redki se zavedajo, da imajo prav ti ljudje v sebi skrito zakladnico idej.

Tudi v Piranu jih imamo

Poleg očitnega trpljenja brezdomcev je pomembno tudi opažanje, da brezdomci, ki posedajo na javnih površinah, ne dajejo najboljšega vtisa niti obiskovalcem mesta. Kje najti rešitev, ki bi bila dobrodošla tako za brezdomce kot za mesto? Morda bi jih lahko vključili v turistično ponudbo. Brezdomce bi oblekli v srednjeveška oblačila, v njem bi se počutili dobro in koristno, delovali bi dobrovoljno. Lahko bi jim zaupali razdeljevanje turističnih letakov ali še kaj drugega, odvisno od njihovega znanja in pripravljenosti.

Nada Kozina

SLOVENSKA ISTRA, JANUAR 1944

Na mitingu v Popetrah je politkomisar prve čete 3. bataljona Istrskega odreda, Bruno Zanghirella, v svojem govoru rekel: »L'Istria e' una delle piu' povere regioni dell'Italia.« Ljudje so se vznemirili. Bili so sicer vajeni, da so bili med partizani tudi Italijani in jih to ni motilo. Toda ko so slišali, naj bi bila Istra italijanska, so prišli naslednjo noč štirje terenci k meni, ki sem bil takrat namestnik politkomisarja tega bataljona. Dejali so: »Mi ne maramo več biti pod italijansko oblastjo. Borimo se za to, da se Italijanov rešimo. Hočemo živeti v Sloveniji, Jugoslaviji. Pridi k nam in nam razloži, kako je s tem! Če se še zgodi, da bi nam kdo obetal prihodnost pod Italijo, ne bomo svojih fantov več pošiljali v partizane. Ne bomo dali niti prgišča moke več, ne žlice olja, ne kozarca vina. Nič. Mi hočemo svobodo, kar za nas pomeni, da govorimo in pojemo po slovensko, da živimo v lastni državi.«

Tretji bataljon Istrskega odreda se je razvil iz skupine 23 moških, od katerih sta bila komandant bataljona Darko Pecić iz Predloke pri Črnem kalu, Bruno Bizjak pa iz Sv. Ivana v Trstu. Ostali so bili iz notranjosti Italije. Ko me je v skupino pripeljal terenec Orel iz Bezovice, so taborili v borovem gozdu nad kraškim robom nad Bezovico. O dogodku sem moral poročati štabu Istrskega odreda, ki je bil v Brkinih. Pošta je šla po kurirski »službi«, ki je bila izredno dobro organizirana. Tako je prišlo do konference v Rožarju, bataljon je bil sloveniziran. In Slovenska Istra je bila spet enotna s partizani. Konec vojne je dočakala z napisi »Tukaj je Slovenija!« na vseh fasadah.

Ob začetku osamosvajanja leta 1990 je bila v dvorani piranske občinske skupščine razprava, ki jo je organiziral dr. Dimitrij Rupel. Ko je Franco Juri govoril o revoluciji, sem se oglasil in povedal, da smo se slovenski partizani borili predvsem za svobodo, za izgon tujih okupatorjev, Italijanov in Nemcev. Bilo je še precej besed okoli tega, nakar se je iz vrste za menoj oglasil Milan Gregorič iz Dekanov: »Da, v Kopru je bila revolucija, v Dekanih pa osvobodilni boj.«

Dušan Puh, st.

ZA BOLJŠI PROGRAM JAVNE RADIOTELEVIZIJE

Radiotelevizija Slovenija je največja kulturna ustanova v Republiki Sloveniji, ki bi morala v najširšem obsegu in na najbolj dostopen način plemeniti in bogatiti nacionalni prostor s kulturnimi vsebinami. Pomembno poslanstvo njenega programa je informiranje, izobraževanje, spodbujanje aktivnega odnosa državljanov do družbe, časa in sveta, v katerem živijo.

Doslej je ta javni zavod urejal in ga še ureja zakon, ki je neprimeren, pomanjkljiv in zastarel. Posledice sedaj veljavnega zakona so bile omejevanje informacij oziroma dokazani poskusi cenzure (primer poskusa preprečitve predvajanja oddaje Zmolčani - moč preživetja) in posegi funkcionarjev LDS v program (med številnimi sta javnosti najbolj znana primera zadržanje poročila novinarja Geriča o vladnem letalu v času Ropove vlade ter vsiljevanje navodil o referendumski kampanji o oploditvi zdravih samskih žensk, ki jih je prejel odgovorni urednik od ministra LDS g. Kebra, zaradi česar je protestno odstopila novinarka - voditeljica soočenj). Na ključna mesta v organih javnega zavoda so lahko prišli vodilni ljudje podjetij, ki z RTV Slovenija tudi poslovno sodelujejo, čeprav gre vsaj za konflikt interesov, če že ne za korupcijo. Predvsem pa gledalke in gledalci ter poslušalke in poslušalci namesto dobrega programa, do katerega so s plačilom prispevka nedvomno upravičeni, zlasti v zadnjem obdobju dobivajo večkratno ponovitve enih in istih oddaj. **Le kdo si želi za nenehni ogled besede "ZNOVA" plačevati visok RTV prispevek?**

Stanje v javnem zavodu RTV Slovenija je - zaradi sedaj veljavnega zakona - naslednje:

- zakon, ki je v veljavi, je po odločitvi Ustavnega sodišča že dvanajst let v neskladju z Ustavo Republike Slovenije,
- v zadnjih letih je prišlo do občutnega programskega siromašenja RTV Slovenija;
- nepreglednost v poslovanju in neodgovornost sta že pripeljali do težav v poslovanju celotnega javnega zavoda;
- zasebni in politični interesi so pripeljali do trgovanja z delnicami, vendar se ne ve, kakšne so bile provizije in kam bo šel denar od milijardnega izkupička prodanih delnic, čeprav gre dejansko za razpolaganje s sredstvi, o katerih mora biti javnost natančno obveščena (takšni posli so za javne zavode povsem nedopustni).;

- RTV Slovenija se do danes ni javno predstavila natančnega pregleda porabe denarja (po zgledu BBC). Čeprav gre predvsem za denar vseh plačnikov RTV prispevka, saj državljanke in državljani RTV Slovenija plačujejo prispevek v skupnem znesku okoli 24 milijard SIT, kar je 80% vseh sredstev, s katerimi razpolaga RTVS.

- na RTVS je bil in je še prisoten izrazit vpliv politike, kar povsem nedvomno in jasno priznavata prvaka opozicijskih strank. V pismu Tonetu Ropu je Borut Pahor nedavno tega pogumno zapisal vso resnico: »Spomni se, dragi Tone, kakšen vpliv je imela Tvoja stranka na medije cel čas tranzicije. Z zakonom in mimo njega.«. Rop je Pahorju na to užaljeno odgovoril z dejstvom, da je na celu RTV Slovenija pač bivši predsednik (ZL)SD.

Če iskreno želite boljši program, z glasom ZA na referendumu 25 septembra podprite novi zakon o Radioteleviziji Slovenija. **Vaš glas ZA novi zakon o RTV Slovenija pomeni odločitev:**

- 1.) **ZA bolj pester in bolj kvaliteten program javne radiotelevizije**
- 2.) **ZA pravico novinarjev do svobodnega poročanja**
- 3.) **ZA bolj varčno poslovanje in za manjši RTV prispevek**
- 4.) **ZA več kulture, dobre zabave in več kvalitetnih informacij**
- 5.) **ZA enaka merila za vse ter za uravnoteženo in profesionalno poročanje**
- 6.) **ZA možnost, da pri vodenju RTVS sodelujejo vsi, ki jo plačujejo**
- 7.) **ZA evropsko primerljiv zakon, ki bo odpravil neustavnost**
- 8.) **ZA ločitev informacije od komentarja**
- 9.) **ZA pravico ljudi, da bodo seznanjeni, kako se porablja njihov denar**
- 10.) **ZA to, da bo konec preprirov med predsednikoma LDS in SD o tem, katera od teh dveh strank bolj politično obvladuje RTV Slovenija**

Vabimo Vas, da se referendumu udeležite in glasujete ZA novi zakon o RTV Slovenija. Vaš glas ZA novi zakon o Radioteleviziji Slovenija bo odprl možnost za boljši program javne radiotelevizije ter celovito uresničevanje Vaše ustavne pravice do objektivne informacije, vključno z Vam stalno dostopno informacijo o tem, kako RTV Slovenija porablja Vaš denar.

PR

NOVI DAROVALCI BORISU SERAŽINU!

V humanitarni akciji piranskega Rdečega križa in Portorožana, v kateri smo nekaj mesecev zbirali denarno pomoč Borisu Seražinu za plačilo študija japonologije v Ljubljani, so bili v poletnih mesecih ljudje izjemno darežljivi. Tako so velikodušno darovali: **Marija, Marko in Ivi HRKMAN** 15.000 SIT, **Mitja PETERNEL** 10.000 SIT, **Rozi ŠNUDERL** 5.000 SIT, družina **MILOK** 10.000 SIT, **Alexander STERGAR** ml. 2.000 SIT, družina **UDOVIČIČ** 3.000 SIT, **Matija VUČKO** 2.000 SIT, družina **TOMAŽIČ** 5.000 SIT, **Beba LABINJAN** 5.000 SIT, družina **VOLKAR** 2.000 SIT, **HRVATIN (LUMA ŠPORT)** 5.000 SIT, **Nadja ĐORĐEVIČ** 2.000 SIT, **Andrej BABNIK – AGENCIJA MAESTRAL** 7.000 SIT, **Evelin PRODAN** 2.000 SIT, **Marino BAK** 2.000 SIT, **Tina HORVAT** 1.000 SIT, **Marjana DRINIČ** 1.000 SIT, **restavracija TOMI** 10.000 SIT, **ŽUPNIŠČE PORTOROŽ** 5.000 SIT, **Marjan ŠAVNIČAR** 1.000 SIT, **Lovro in Marija KORSIČ** 5.000 SIT, **Jelka GAŠPAR** 2.000 SIT, **Milka GORJAN** 5.000 SIT, **Metka RUPERT** 5.000 SIT, **Gojka CRNOŠIJA – MODERATO CANTABILE** 10.000 SIT, ga. **SELI** z Bernardina 2.000 SIT, **Valerij UMEK** 3.000 SIT, **Rudi MOZGAN** 2.500 SIT, **Mirjam GLAŽAR** 5.000 SIT, **Fabiola Krizman** 5.000 tolarjev in podjetje **Ram-Invest d.o.o.** pa kar 150 tisočakov.

Vsem, ki ste se odločili darovati, pristrčna hvala, še posebej pa se zahvaljuje Boris osebno, ki se je izjemne pomoči zelo razveselil.

ALI OPAZITE VEDENJSKE IN PSIHIČNE SPREMEMBE PRI SVOJCU?

Tovrstne spremembe naj bi bile:

- začel je ponavljati ista vprašanja, iste zgodbe, nenehno spreminja mnenje,
- postal je zadržan, ne govori, strah ga je biti sam, stalno hodi za nekom,
- postal je zahteven, sumničav, pogosteje se razjezi, je agresiven,
- postal je blodnjav (obtožuje ljudi, da mu kradejo, ne prepozna partnerja, niti svojega doma, vidi ali sliši tuje ljudi po hiši, išče stvari),
- hitreje se vznemiri, hodi sem in tja, joče brez razloga, vstaja ponoči,
- noče oditi, se neprimerno obnaša v javnosti.

KAM PO NASVET

Skupina za samopomoč svojcem je namenjena bolnikom, starostnikom in njihovim svojcem, ki živijo z demenco. Deluje ob strokovni pomoči skupine Spominčica iz Izole oziroma njenega strokovnega jedra ter ob sodelovanju strokovnih delavcev Zavoda za zdravstveno varstvo Koper. Srečanja skupine bodo praviloma enkrat mesečno, vsak prvi četrtek v mesecu, ob 18. uri, v prostorih Krajevne skupnosti Lucija, Obala 105, 6320 Portorož. Začetek delovanja skupine za samopomoč pa bo v **četrtek, 29. septembra 2005, ob 18. uri, v KS Lucija**. Informacije o delovanju skupine dobite na Območnem združenju Rdečega križa Piran, tel.: 05/673-44-62.

Pred velikim mednarodnim teniškim turnirjem v Portorožu **ITALIJANKA FARINA ELIA PRVA NOSILKA**

Med 17. in 25. septembrom bo v slovenski turistični prestolnici športni spektakel, kakršnega že dolgo ni bilo. Že dlje časa napovedani WTA teniški turnir »Banka Koper Slovenia open« z nagradnim skladom 140.000 ameriških dolarjev sodi med dogodke, ki bodo ponesli ime Portoroža po vsem svetu.

Kot nam je povedal direktor turnirja **Andrej Bizjak**, je seznam neposrednih udeleženk zaokrožen. Prva nosilka je Italijanka **Silvia Farina Elia**, 21. igralka sveta, druga **Čehinja Klara Koukalova** (33), tretja Španka **Anabel Medina Garrigues** (35) itd. Prav vse neposredne udeleženke so na uradni WTA lestvici uvrščene med prvih sto. Glavni magnet za slovenske teniške zaljubljenice bo kajpada najboljša slovenska tenisačica **Katarina Srebotnik**, ki bo nastopila kot osma nosilka. Zelo dobro znamenje pred portoroškim nastopom je njena nedavna sijajna zmaga na močnem turnirju v Stockholmu. Četrta turnirska zmaga v njeni poklicni karieri je prišla v pravem trenutku.

Program na turnirju se bo odvijal po napovedih. Poleg posamičnega bo odigran tudi turnir dvojic. Uvodne tri dni bodo kvalifikacije, preostale dneve pa glavna turnirja. Dvoboji se bodo odvijali na treh igriščih, na centralnem, ki sprejme 1.600 gledalcev ter na dveh stranskih, ki sprejmeta po 300 gledalcev. Da bi privabili čim več gledalcev, so organizatorji poskrbeli za popularne cene vstopnic. Do vključno četrtfinala bo cena vstopnice 1.000 tolarjev, za polfinalne in finalne obračune pa bo potrebno odšteti 2.000 tolarjev. Turnir bo prenašala slovenska nacionalna televizija.

Andrej Žnidarčič

DRŽAVNO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

V nedeljo, 4. septembra, bo v tehnični izvedbi Šahovskega društva Piran v kongresnem centru Hotelov Morje v Portorožu letošnje slovensko prvenstvo v hitropoteznem šahu. Ekipni del se bo pričel ob 10. uri, posamični pa ob 15. uri.

SPREJEM ZA VESLAČICO

Veslaški klub Piran je v svojih prostorih v sečoveljskih solinah pravi prisrčen sprejem za svojo 17-letno članico **Moniko Sainčič**, I je na nedavnem svetovnem mladinskem prvenstvu v nemškem Brandenburg skupaj z Blejko **Rebeko Babič** osvojila 13. mesto (1. mest v C-finalu) v dvojnem dvojcu. Sprejema se je udeležilo veliko ljudi. Predsednik kluba **Joško Joras** se je v nagovoru Moniki ter njenemu trenerju **Milanu Kocjančiču** zahvalil in povedal, da je vsak mednarodni uspeh njihovih članov zelo dragocen, še zlasti, ker nimajo najboljši pogojev za delo. Napovedal pa je razveseljivo novico, da bodo kmalu obnovili klubske prostore. Če bo šlo vse po načrtih, naj bi z deli začeli že prihodnje leto. Moniki je čestital tudi direktor KP Sečoveljske soline **Andrej Sovinc**, ki je poudaril, da veslači s svojo mirno dejavnostjo sodijo v soline. "Piranski veslači imajo kot edini v Jadranu prostor v čudovitem okolju solin, kjer se sol pridobiva še na tradicionalen način. V solinah smo vsi gostje. Tukaj ima prednost narava. Nalog vseh nas je, tudi veslačev, da širimo glas o 'posvečeni' zemlji, saj smo dolžni soline ohraniti za prihodnje generacije."

Besedilo in slika:

Andrej Žnidarčič

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški.
Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 – 18.00 ure.

Pokličite: **(05) 67 10 777**

www.cruise-ferry-center.com

Danyja je pri čolnarni sprejel tudi ravnatelj Marjan Tončič.

SANJSKO POLETJE DANYJA STANIŠIČA

Dany Stanišič, 17-letni član Športnega društva Galeb iz Portoroža, je letošnje poletje dokazal, da gre za enega izmed najbolj obetavnih slovenskih jadralcev. Svoje vitrine je namreč obogatil z dvema kolajnama z največjih mednarodnih tekmovanj v mladinskem razredu **laser 4.7**. Julija je najprej v Izoli postal evropski prvak, sredi avgusta pa je na svetovnem prvenstvu v Barringtonu (ZDA) osvojil še bronasto medaljo. Dany je napovedal, da se s tema velikima uspehoma poslavlja od laserja 4.7, že letošnjo zimo naj bi dokončno predsedal na olimpijski **standardni laser**. Nadarjenemu jadralcu so v vročih dneh pripravili kar nekaj sprejemov. V čolnarni Srednje pomorske šole pri Piratu ga je sprejel tudi ravnatelj Srednje pomorske šole Portorož **Marjan Tončič**, Dany je namreč dijak te šole.

Posadka Marčane, z leve: Igor Mally, Giorgio Ruzzier, Sandro Kravanja, Marino Bajec, Leon Nakič in Vladimir Ukmar-Einstein.

JADRALSKE ZMAGE

Na letošnji Lošinjski regati v začetku avgusta, so blestele slovenske jadrnice. Puhov **Veliki vihar**nik in mariborski **Amis** sta pristala na 1. in na 2. mestu, med najatraktivnejšimi pa je bila piranska jadrnica **Marčana**, ki je zmagala v tretjem tekmovalnem razredu. Posadka je štela šest moških. Kot poročajo očividci, je posadka s skiperjem, legendarnim nekdanjim krupjejem **Giorgiom Ruzierjem** in krmarjem **Sandro Kravanjo**, navdušila številne slovenske turiste, ki so si skupaj z domačini z obale ogledali jadralsko predstavo, tudi zato, ker so bili v povprečju »najstarejša« posadka.

V JADRALNEM KLUBU PIRAT DOBRO DELAJO

Jadralni klub Pirat iz Portoroža je nedavno pripravil vsakoletni sprejem za svoje jadralce, ki so na svetovnih in evropskih prvenstvih ter Mediteranskih igrah uspešno branili slovenske barve. Družabnega srečanja, na katerem ni manjkalo jedi in pijače, se je udeležilo več kot 70 članov kluba in drugih jadralskih privrženec.

Med številnimi uspešnimi tekmovalci so v letošnjem letu prav posebej izstopali sestre **Teja** in **Alja Černe**, ki sta osvojili bronasto kolajno v razredu 470 na Mediteranskih igrah v Španiji ter dosegli kopico drugih vrhunskih rezultatov, pa **Jure Mrakič**, **Nik Pletikos** (v razredu Laser 4.7), **Luka Domijan** (Laser Radial), **Tina Mrak** (Evropa), **Kim Pletikos**, **Matej Stanič** in **David Necmeskal** (vsi Optimist).

Uspehi niso nobeno naključje. V klubu, ki mu predseduje **Marjan Matevlič**, so delo dobro zastavili. V njihovih vrstah je okrog 150 članov vseh generacij, od tega dobra tretjina mladih. Pomembno je tudi, da premorejo dovolj volonterjev, ki radi priskočijo na pomoč. Dela in nalog v klubu namreč nikoli ne zmanjka. Čez

vse leto prirejajo regate. Mednarodno odmevni sta denimo regati za spomladanski in jesenski pokal, še zlasti pa velikonočna regata optimistov, ki se jo je letos udeležilo že 350 mladih jadralcev iz več kot

desetih evropskih držav. Velik poudarek dajejo delu z mladimi. Čez poletje organizirajo šole jadrnanja, kar zagotavlja bazo bodočih tekmovalcev.

Seveda se kot mnogi športni klubi spopadajo z denarnimi težavami. Trenutno je v njihovem prvem planu nakup novega gumenjaka, ki ga potrebujejo za zagotavljanje varnosti na treningih in regatah. Sedanji namreč ne služi več najbolje svojemu namenu. Glede na to, da je to vse prej kot majhen finančni zalogaj, bi jim še kako prav prišel kak sponzor.

Andrej Žnidarčič

Na sliki mladi jadralski junaki s predsednikom kluba Matevličem ter piranskim podžupanom Dragom Žerjalom (prvi in tretji z leve) (foto: arhiv Pirata)

VI SPRAŠUJETE - PORTOROŽAN ODGOVARJA

Kako bi zelo na kratko ocenili dosedanje delo državnega zbora?

Najbolje plačan skupinski seks.

Kako to, da država ne more in ne more prispevati več denarja za dokončno obnovo piranske cerkve sv. Jurija, ki je zares ogrožena?

Ker bi z večjimi prispevki za cerkev ogrozila plače državnih funkcionarjev.

Sem slišal, da so si načrtovalci hitre ceste Jagodje – Lucija skrbno zabeležili pripombe nasprotujočih krajanov in na skupnem sestanku obljubili, da jih bodo upoštevali. Kako komentirate to obljubo?

He, he, he, he, he ...

Je kaj novega v zvezi z gradnjo igrišča za golf v Sečoveljah?

Še nič – hvala Bogu ...

Menda se je portoroška peticija proti hrupu, naslovljena na predsednika vlade, znašla na kar štirih mizah različnih ministrstev. Vsa štiri so obljubila, da bodo težave krajanov podrobno proučene. Kaj to pomeni?

Da bodo ustanovili skupno komisijo, kjer bodo ob vsakih novih volitvah zamenjali člane. In ko bodo končno razumeli vsebino dokumenta, rešitev ne bo več potrebn, ker bodo tako protestniki kot povzročitelji hrupa že davno pokojni.

Katere objekte v naši občini so letos turisti najbolj oblegali?

Prodajalne dežnikov.

V piranskem Akvariju so uspešno pozdravili in nato spustili v morje najdeno želvo, ki je zbolela za pljučnico. Kakšna pohvale vredna požrtvovalnost s strani vseh, ki so se trudili!

Česa ne poveš! Da so bazeni in zidovi Akvarija vzdržali dodatno težo želve ...!

Turisti se menda pritožujejo nad slabo splošno ponudbo, jaz pa mislim, da le ni tako hudo. Kaj menite vi?

Mislimo, da je marsičesa še preveč – na primer zlate mladine, ki s pločevinkami piva v rokah kroži po pločnikih in plaži ter se glasno sporazumeva med seboj v tuleči govorici prazgodovinskih prednikov. Take razkazovalce domače folklore v drugih državah v hipu pomirijo ali celo odstranijo varuhi javnega reda in miru ...

Na piranskem pokopališču že primanjkuje prostora, o novi lokaciji pa nihče ne črhne. Ali je bil že dan kakšen uraden predlog?

Še ne. Toda jaz imam neko ... no ... zamisel ... khm ... glede na to, da bi igrišče za golf itak služilo samo peščici snobov ...

Kako to, da je letošnje poletje našo občino obiskalo občutno manj turistov kot lani?

Ker ljudje ne prihajajo v letovišča zato, da bi se dolgočasili in da ponoči zaradi hrupa ne bi mogli zaspati ...

Zelo mi ugaja zamisel o Poletnih tečajih slovenskega jezika za tujce! Dobra promocija!

Da. Škoda le, da se jih ne udeležijo nekateri gostinci in drugi, zaposleni v javnih službah ...

Tudi letos je mednarodni delovni tabor prostovoljcev popravljaj nasipe in druge naprave v Sečoveljskih solinah. Ali naše države ni

nič sram, da morajo prihajati k nam tujci in ji ohranjati dragoceno kulturno dediščino?

Oh, ko bi le bila to edina stvar, zaradi katere naše države ni sram...!

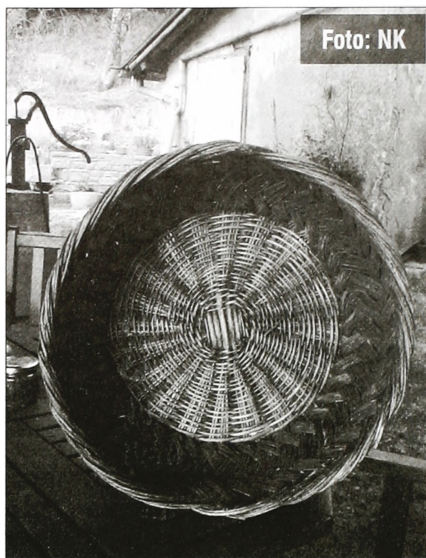

Foto: NK

Z družino smo šli na plažo, a v mivki so bili pasji dreki in v zadnjem hipu sva z ženo odvela otroke stran. Kdo je odgovoren za to ponavljajočo se nevšečnost?

Občinarji so rekli, da se je treba obrniti na Kinološko društvo.

Ali piranskega županovega klicarja lahko štejem med javne medije?

Zakaj pa ne? Saj imajo tudi druga vladna trobila status medijev!

Sem slišal, da so neznani razgrajči razbili že tako ali tako klavno tablo voznega reda na portoroški avtobusni postaji. Kaj menite o takem vandalizmu?

Kakšni vandali neki! V obupu so jo razbili čisto solidni občani, ker so spoznali, da je to edini način, kako bodo potniki končno dobili sodobno, tudi tujcem razumljivo tablo

z voznim redom.

Sonja Požar

VIDENO Z BELEGA KRIŽA

* Resnica, pravica, ljubezen, sreča in veselje so si v sorodu. Laž, krivica, sovraštvo, nesreča in žalost pa tudi.

* Zares prave so samo tiste človekove pravice, ki se izkažejo za dobre, če jih uporabljamo vsi.

* Že Kardelj in Bakarič sta pod taktirko Tita (1:2) risala po zgodovinskem ozemlju občine Piran in Slovenije. Še bolj na slovensko stran sta se pomaknila Drnovšek in Račan. Pravica pa je vsekakor starejša od Kardelja in Bakariča.

* Svoboda: Enako mislečim je osvoboditev prinesla svobodo in oblast. Drugače misleči so morali nanjo čakati do osamosvojitve.

* Ornitologi so prepričani, da je ptica lepota, ki rada pozira pred kamero.

Jakob Čemažar

SODOBNE PAROLE (DOPOLNJENE)

Ustavimo nasilje nad ženskami! Iztrebimo moške!

Ustavite desnico! Levica pa je itak že sama začela zaostajati ...

Tujega nočemo - svojega nimamo!

Otroci so naše največje bogastvo! Dokaz: vse več je zakoncev, ki si jih ne morejo privoščiti.

Sonja Požar

Grešiti je človeško.

Zvrniti krivdo na drugega pa je še bolj človeško.

Portorožan št. 6/7

ODGOVOR NA ČLANEK PREMALO IN (PRE)POZNO

Gospod Marko Zorman je poln presenečenj. Najraje in najpogosteje preseneti kar s svojo vsestransko razgledanostjo. Tako lahko iz njegovih časopisnih zapisov razberemo, da se gospod spozna na številna, tudi med seboj kilometre oddaljena področja. Njegova osnovna zaposlitev mu očitno pušča dovolj časa in energije, da se lahko predaja svojim ljubiteljskim dejavnostim, kot je na primer analiziranje turizma, preverjanje lojalnosti medijev, kadrovanje v občini, svetovalni dejavnosti. Pred kratkim pa se je izkazal celo v vlogi psihoanalitika. Da širše množice pa tudi zanamci ne bi ostali prikrajšani za njegov opus, se ga lahko po delih do sitega naučimo v portoroškem časopisu, katerega urednik in soustvarjalec je. V zadnji svoji eskapadi se je spet spoprijel z urbanizmom. Ne kjerkoli - v občini Piran. Na tem področju se tudi nasploh izkaže ves Zormanov talent, le da ga, kot kaže, redki jemljejo resno. Tako med vrsticami junijskega uvodnika takoj pove (le kako smo prezrli argumente!), da je občina na prostorskem področju pohabljen, tik zatem pa že slutimo sladko privošljivost županji Vojki Štular, katero so Zorman & Co že takoj na začetku njene kariere posvarili, naj v najožjo občinsko družinico ne rekrutira nesposobnih urbanistov, ki so nato v tesni navezi z gradbenim lobijem, kapitalom in servilnimi mediji z uničevalskim apetitom napovedali pohod nad vse, kar je v Portorožu in okolici še zelenega. Pa jih ni poslušala, zato pa ji - prav ji bodi - zdaj razpada sistem. Še dobro, da so bili v krogu strokovnjakov pripravljeni pomagati in je tako nastala portoroška komisija za prostor, ki jo urednik Zorman kuje v zvezde, saj se ji je baje posrečilo zaustaviti uničevalski pohod. Toda prav bi bilo, da bi Zorman in njegova posadka z vrha KS Portorož stališča uskladila s svojim delom. Ni prav pošteno na eni strani vihteti meč nad poseljevalci, kapitalisti in črnograditelji ter denimo v zadnji številki Portorožana predlagati preverjanje dovoljenj nevšečnega novo nastajajočega objekta na Koprski ulici, na drugi strani pa se v velikem loku ogniti ta hip največje portoroške črne gradnje, pod katero se je podpisal in je tudi njen solastnik eden od članov omenjene komisije za prostor. Prav tako bi za moralno držo težko označili ravnanje omenjene komisije, ki je najprej jurišala na vse občinske predloge, nato pa občini poslala predlog, naj bo za svoje delo plačana iz občinskega proračuna. Stavim, da bi urednik Zorman v kakšnem drugem podobnem primeru tej temi posvetil več kot le uvodno moralno pridigo. Zavoljo takih in številnih drugih Zormanovih razhajanj med zapisanim in ravnanjem je dobro njegove zapiske, ki bolj kot o drugih govorijo o njemu samem, jemati zgolj kot zabavno čtivo, ki ima lahko celo zdravile učinke, če je le zaužito dovolj zgodaj zjutraj. Samo upamo lahko, da obče uporabne vrednosti gospoda Zormanja ne bo kdaj spoznalo tudi novo občinsko poglavarstvo in ga zvabilo v svoje vrste ali da bog ne daj ne bi več utegnil pisati. Za bralce Portorožana bi bila to velika izguba. Z Markom Zormanom med vrsticami je mnogo bolj zabavno kot brez njega.

Boris Kočevar, Portorož

ZAHVALA PROFESORJU GLASBE

Želimo se javno zahvaliti prof. Iztoku Babniku za vse znanje, ki ga je tako uspešno posredoval najinemu sinu Janiju, za njegov trud, prijaznost, vzpodbude in človeško toplino, s katero mu je vseskozi stal ob strani, in za vse dodatne ure, ki jih je namenil delu z njim. S tem je največ prispeval k temu, da se je okrepila njegova ljubezen do glasbe.

Kljub obremenjenosti »maturanta« Janija in seveda tudi svoji, ni Janiju odpadla nobena ura instrumenta, velikokrat pa so se učne ure zavlekle krepko preko predvidenega časa. Rezultat je seveda uspeh, ki sta ga dosegla na državnem tekmovanju.

Mislimo, da je prav, da ob koncu solanja v glasbeni šoli Piran na tak način izrazimo svojo hvaležnost, saj stvari marsikdaj v življenju izgledajo »same po sebi« umevne. Pa vendarle niso. Ljudje potrebujemo pohvalo, priznanje ali zahvalo, kadar to zares zaslužimo, ker se nam tako krepi samozavest, od okolice pa dobivamo sporočilo, da smo na pravi poti, kar je izredno pomembno, posebej če vzgajamo mlade ljudi. Okolica pa niso le tekmovalne komisije in kolegi, temveč tudi »nadrejeni«, starši in nenazadnje učenci sami. Biti učitelj mladim ni navadna služba, je poslanstvo. Prof. Babnik je pri tem nedvomno uspešen, saj se otroku in mladostniku posveti, mu pri napornem delu pomaga, mu zaupa, spoštuje njegove odločitve, mu privzgaja ljubezen do glasbe ... To je pa veliko več, kot le »hoditi v službo«.

Istočasno prof. Babniku iz srca čestitamo ob zaključku podiplomskega študija in mu želimo veliko sreče ter še naprej tako uspešno delo.

Seveda pa ne moreva in ne smeva mimo prof. Aleksandre Češnjavar, ki s svojimi prepričljivimi in zelo dobrimi spremljavami pomaga pri uspehih na nastopih, na koncertih in tekmovanjih, česar nisva opazila le midva, starša, ki se veseliva vseh uspehov svojih otrok (in bi zato morebiti lahko bila subjektivna), temveč tudi tekmovalna komisija v Ljubljani, ki ji je na koncertu prvo nagrajenih na državnem tekmovanju v Slovenski filharmoniji podelila priznanje za najboljšo korepetitorko tekmovanja. Zato seveda tudi njej čestitke in zahvala, da je spremljala tudi Janija.

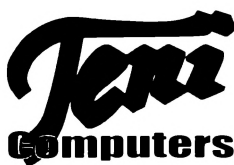
Veseli naju, da je imel Jani priložnost sodelovati z njima.

Bojana in Ervin Turk

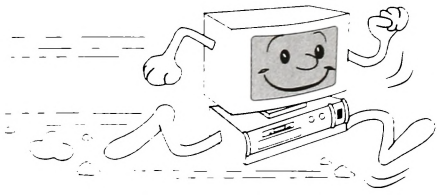
Portorožan št. 6-7

ODGOVOR NA PISMO MARKA APOLLONIA

Ni me prevzela stavba, problematičen se mi zdi način pojasnjevanja javnosti. Gradnja na Koprski cesti ne predstavlja nikakršne izjemne kvalitetne sodobne arhitekture, ki bi odgovarjala in ponujala celostno rešitev za današnji čas, kaj šele, da bi »odsevala globoko navezavo na kulturno-zgodovinsko tradicijo Istre in Mediterana«, kot trdi arhitekt Apollonio. Ni res, da lokacijski pogoji ovirajo ustvarjalnost arhitektov in da onemogočajo nastajanje sodobne kvalitetne arhitekture. ☹

Teni d.o.o. Portorož
Liminjska 96
tel: 05/6778-300
fax: 05/6773-225

Servis in prodaja računalniške opreme

e-mail: info@teni.si
<http://www.teni.si>

Primer hiše na Koprski cesti, za katero nam dopovedujejo, da je vrhunska stvaritev, ni osamljen. Take gradnje razvrednotijo Portorož, ki si je uspel zgraditi podobo mondenega cesarskega leto-višča.

Slabo oziroma površno poznavanje arhitekture Istre in elementov kulturne krajine pripelje do takšnih nesmislov, kot jih lahko beremo v odmevu na članek »O gradbenem posegu ob Koprski cesti« v junjski številki Portorožana.

Istrska arhitektura ni enotni pojem, vsaj ne tako, kot ga predstavlja arhitekt Apollonio. Nam najbližje okolje, to je del Istre, ki danes politično pripada Republiki Sloveniji, sestavlja namreč obmorski del s tremi srednjeveškimi mesteci in podeželje z vasi in zaselki. Tudi zaledje med kraško in flišno geološko osnovo ni enako. Klimatske razmere, zemlja in kamnina soustvarjajo specifično podobo tudi v lokalni arhitekturi.

Arhitekturna tradicija gradnje hiš ter oblikovanja zasebnega in javnega prostora so rezultat razvoja skozi stoletja. Če hočemo smelo trditi, da poznamo lokalno arhitekturo, tradicijo in kulturo bivanja, moramo

Ca' d'Oro, Benetke

poznati vse bistvene dejavnike, ki so pripomogli do današnje arhitekturne krajine. Nerealno je ocenjevanje posameznih arhitekturnih dosežkov zgolj na ravni estetike in funkcionalne zasnove. Vse drugo, kar ti ni všeč ali ne razumeš, pa spregledaš, zamoličiš.

Narediti nekaj povprečnega, koketirati z modnimi

trendi, okrasiti s kvazi umetniškimi prvini in nato samozavestno primerjati z resničnimi arhitekturnimi dosežki (palača Ca' d'Oro v Benetkah!) je milo rečeno zmedenost v stroki, kriza duha in ustvarjalnosti. To je strokovno in ideološko zavajanje.

Nova gradnja ob lepem lipovem drevoredu v okolici med secesijskimi vilami in sodobnejšo individualno gradnjo ignorira obstoječo okolico, ne spoštuje splošnih lokacijskih pogojev (to so minimalni urbanistično-arhitekturni parametri, ki se zagotavljajo poenotenje arhitekturne krajine), nima arhitekturnih elementov, značilnih za Portorož, obalna mesta ali Istro.

Portorož je kljub vsemu sodobno urbano in mondeno okolje v primerjavi s Piranom, Izolo ali Koprom. Apollonio uvaža elemente kulturne krajine s podeželja kot nek vrhunski dosežek. Ti elementi so sicer nekoč tu bili, vendar pred dvesto leti, ko so tu bile same njive (fragmenti kulturne krajine še danes obstajajo). Tradicionalne suho zložene škarpe so izredno lepe. Ob vilah, ki imajo svoj značaj in so dale kraju svoj posebni pečat, je masiven kamen oblikovan in uporabljen tudi temu primerno. Profesor Edo Mihevc je to še obvladal.

Zakaj se v srednjeveških mestih in v vaseh pojavljajo dvoriščni in oporni zidovi v suhi tehniki? Ker so tudi hiše in palače grajene na podoben način in z istim gradivom. Tako ima okolje enotno podobo, je skladno in privlačno. V obravnavanem primeru pa je ureditev okolice s suhozidnimi opornimi škarpami le kulisa, saj v ozadju skriva masivno armirano betonsko konstrukcijo.

»Fasada je obravnavana kot koža, ki oklepa statični skelet zgradbe. Posebno za Istro je značilna uporaba tekstilnih vzorcev,« pravi Apollonio. Ta trditev je nerealna, saj je le malo meščanskih fasad poslikanih s tekstilnim vzorcem in prav nobena na vasi, zato ni res, da je to že

posebnost Istre.

»Rad bi poudaril, da predstavlja stanovanjska hiša na Koprski cesti predvsem premišljeno arhitekturno delo, ki izhaja iz dolgotrajnega študija tradicionalne arhitekture mediteranskega prostora in sodobnih bivalnih potreb«, zapiše Apollonio. Žal je bil študij tradicionalne arhitekture mediteranskega prostora morda res dolgotrajen, a je očitno bil tudi zelo površen in ideološko zožen. Glede zagotavljanja sodobnih bivalnih potreb pa to, da stavba nakazuje trendovski način gradnje. Ta je arhitekturno in oblikovalsko revna, konceptualno ne dosega citiranih vzorov, uporabljena gradiva so ekološko sporna in energetska potratna. Bivalni pogoji v takih stavbah niso zdravi. Življenjska doba take stavbe v primerjavi s stavbami v historičnih jedrih pa je občutno krajša.

Že dolgo lahko opazujemo, da v Sloveniji, žal, ne znamo, nočemo in nismo sposobni spoštovati tradicije in kulturne dediščine prednikov. To najlažje opazimo na podobi naših mest, vasi in kulturne krajine. Gradbeništvo predstavlja panogo, ki nekaterim omogoča velike zasluške. Arhitekti in drugi projektanti se borijo za svoj košček pogače. V tej pridobitniški mrzlici padejo še zadnja etična in strokovna načela. Biti glasen ni več dovolj. Biti moraš najglasnejši in najodmevnejši.

Polresnice in zavajanja so danes povsem običajna. Prevladuje mnenje, da je prebivalstvo čreda nevednih ovac. Zato se izobraženci, tudi taki z akademskim nazivom, tako samovšečno obnašajo. Za urbanistično in arhitekturno

Močerad, Portorož

siromašenje naše dežele je odgovorna v prvi vrsti in predvsem Univerza v Ljubljani, saj iz njenih fakultet prihajajo strokovnjaki, ki bi morali skrbeti za kakovostno podobo našega urbanega in ruralnega okolja, a praksa dokazuje, da tega ne delajo. Ti strokovnjaki v vladi pripravljajo in sprejemajo zakone, strateške odločitve in razvojne usmeritve.

Ali delaš kvalitetno in pošteno, v korist družbe in okolice, ni pomembno. Pomembno je le to, da je trenutni naročnik zadovoljen. Avtor mora biti podpisan z veliko začetnico na vsakem objektu. Uporabniki take sodobne arhitekture pa plačujejo z denarjem in zdravjem še mnoga desetletja. V današnji družbi velja in je normalno, da je sprejemljivo vse, kar ni eksplicitno dokazano, da je slabo in škodljivo. Koliko neznanje šolanih ljudi stane državo?

Valter Pikel

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

Preselili smo se na novo lokacijo – Obala 123
(nasproti TPC Lucija)

Od 1. julija 2005 kolesa znamk »GT Avalanche 20«
in »GT Avalanche 30« -20 % na gotovino!

URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 17. do 21.,
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10 70, e-mail: lucmag@siol.net
Spletna stran: www.lumahrvin.si

ZAKLJUČEK SOLINARSKEGA FESTIVALA

Solinarski praznik je navdušil številne obiskovalce.
(foto: Marijan Šabič)

V Piranu in na Leri se je v soboto, 27. avgusta zaključil letošnji tretji Solinarski festival 2005. Organizatorji, piranska občina in Avditorij, so poskrbeli za bogat program, ki je privabil na trume obiskovalcev. Na Tartinijevem trgu so se vrstile ulične gledališke predstave, razni nastopi, razstave, delavnice, obiskovalci so polnili sol v vrečke, vsakdo je tudi v dar prejel vrečko žlahtne piranske soli, organizirana je bila boljša tržnica, v večernih urah pa se je ob dobri kulinarčni ponudbi lahko zavrtilo ob plesnih taktih. V solinah na Leri pa se je v popoldanskih urah »dogajalo« kar na solnih poljih. Solinarska družina je pripravila dobrodošlico za obiskovalce, zatem so župani treh držav pobirali sol z občinskega polja, Folklorna skupina Val iz Pirana pa je nastopila na Solinarskem trgu.

NOVO ŠTUDIJSKO LETO ZA PETDESET- IN VEČLETNIKE

V prejšnji številki Portorožana smo vam v sliki in besedi na kratko predstavili Društvo Faros Piran - Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Danes pa sporočamo članom društva (približno 200 nas je) in vsem ostalim upokojenim občanom, ki ste živahnih misli in želite ostati v formi, da je **vpis v šolsko leto 2005/2006 dne 19. in 20. septembra na sedežu društva v Luciji, Fazanska 1 (med OŠ Lucija in vrtcem Morje), in sicer od 9. do 12. ure.** Lahko boste izbirali med približno 30 različnimi dejavnostmi, kot izziv pa naj vas opozorimo, da imamo še nekaj dejavnosti, katerih v prejšnjem portorožanu zaradi stiske s prostorom nismo navedli: Številčno največji je krožek kulturne zgodovine in naravne dediščine (takoj za njimi so sprehodniki). Spoznavamo domovino ter zamejstvo na kraju samem, v neposrednem stiku z dediščino preteklosti. Učimo se italijanščine, nemščine in angleščine, letos je v učnem programu tudi španščina. Nekateri želijo samo obnoviti znanje, pridobljeno v preteklosti, veliko pa se jih je prvič srečalo s tujim jezikom.

Sonja Požar

*Ko poznaš in razumeš znanje knjig,
si pameten,
a šele, ko poznaš in razumeš ljudi,
si zares moder.*

Ljerka Glonar v Zdravniških utrinkih

ODORICCU GEIU V SLOVO

Vsi poznamo Sečoveljske soline in z njimi povezano pridelano sol seveda ne gre pozabiti pridnih rok solinarjev, ki neutrudno grabijo solne kristale. Žal, enih pridnih rok ni več med nami. Pred dvema mesecema smo se poslovili od legende naših solin, **Odoricca Geia**, ki bo v naših srcih ostal za vselej. Rojen je bil leta 1931. V solinah je delal vse od daljnjega leta 1949. Zanj so bile soline življenjski izziv. Brez njih bi sam svoje življenje doživljal kot hudo kazen.

Dragi nono, spominjamo se tvojih močnih rok in zagorele polti, ki so zaznamovale pravega solinarja. Spoznal si se na sleherni vetrič, vsaka sprememba barve neba, smer letenja ptic ter okus zraka so bili zate pravi znanilci vremena. Preko tvojih rok je v teh letih šlo na tisoče ton soli. Kot izkušen solinar si rad dajal napotke in nasvete mlajšim generacijam. Solni kristal je rasel in z njim sreča v solinarjevem srcu. Gavero in klobuk sta bila tvoje orodje ..., voda in sonce tvoje delovno mesto. Solinska polja si imel tako rekoč v malem prstu, nekega dne si celo rekel, da brez solin ne bi mogel živeti. Res je, bil si jim predan z dušo in telesom. Prišla je neizprosna bolezen - zate huda preizkušnja, ki ji žal nisi bil kos. Tu se je končala tvoja življenjska zgodba. Toda živiš v naših srcih. Praznino v njih zapolnjujeta tvoja trdna volja in pogum, ki nam dajeta moč, da gremo po tvoji poti naprej, veseli, da smo sad legende ... Legende, ki smo ji rekli **Ricchetto** ...

Vnukinja Klaudia s starši

SKUPNA LITERARNA AKCIJA KNJIGARNE LIBRIS IN PORTOROŽANA

Pravilen odgovor na nagradno vprašanje iz prejšnje številke se glasi: **Argaon**. Spraševali smo, kako se je v antiki imenovala reka Dragonja.

Med pravilnimi odgovori smo izžrebali nagrajenca. Knjigo Alberta Pucerja **Popotovanje po Slovenski Istri** bo prejel **Ranko Djokič**, Ulica svobode 109, 6330 Piran. Nagrajenec lahko knjigo prevzame v knjigarni Libris v Piranu (vhod z Župančičeve ulice).

Pred vami, dragi bralci, pa je že novo vprašanje: **KATERI SLOVENSKI PISATELJ, KI JE ŽIVEL TUDI V PORTOROŽU, JE NAPISAL KNJIGO POMLADNI DAN?**

Pravilen odgovor - ime in priimek pisatelja - pošljite na dopisnico in jo pošljite do sobote, 17. septembra 2005 na naslov: Knjigarna Libris, Trg bratstva 9, 6330. Javno žrebanje bo v ponedeljek, 19. septembra ob 19. uri v knjigarni Libris v Piranu.

Izid žrebanja bo objavljen v prihodnji številki Portorožana. Nagrajenec bo o nagradi obveščen. Srečno!

POSLOVILA SE JE JOLANDA KOS

V začetku junija se je od nas tiho poslovila Jolanda Kos, županja občine Piran na prelomu iz šestdesetih v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko se je gradil današnji Portorož. Predsednik slovenske vlade oziroma IS SRS pa je bil tedaj Stane Kavčič.

V času njenega županovanja so bili zgrajeni vsi hotelski objekti na tem osrednjem slovenskem turističnem prostoru. Vsi danes uspešno poslujejo in predstavljajo osnovno gospodarsko moč občine Piran. V Izolo je bila že preseljena ladjedelnica »2. oktober« in v teku je že bila gradnja kompleksa Bernardin. Zgrajena je bila tudi osnovna turistična infrastruktura, in sicer obvozna cesta iz Pirana nad hoteli Bernardin proti Belemu Križu ter cesta skozi center Portoroža. Tudi kanalizacija s čistilno napravo za Lucijo, Portorož in Piran je bila zgrajena v tistem času. Kjer danes stojijo hoteli, je bila prej ladjedelnica in še številni drugi dotrajani, tehnološko preživeli in iztrošeni objekti, ki jih je bilo treba odstraniti. Razrešiti pa je bilo potrebno tudi lastninske »voze«. To je velikokrat težje izvedljiva naloga kot sama gradnja novih objektov. Prostorska politika občine je tedaj omogočila številnim današnjim Portorožanom, da so si tu zgradili svoj dom. Danes je zaradi astronomskih cen zemljišč to omogočeno le še lastnikom kapitala. Prihodnost, v katero nas taka politika pelje, Portorožanom ni prijazna. Mnogi hoteli, ki so tedaj poslovali, danes ne poslujejo več. Od tod smo pregnali poslovno uspešno in za prostor neobremenjujočo Drogo Portorož. Občina je imela tedaj približno eno turistično ležišče na prebivalca in je bila na višku gospodarske moči. Medtem pa smo nenadzorovano gradili le še veliko počitniških stanovanj. Namesto turistov nas danes množično obiskujejo »vikendaši«, ki tukajšnji skupnosti ne dajejo ničesar. Turističnih ležišč imamo danes precej manj kot takrat, prebivalcev pa nekaj tisoč več. Zdi se, da bi nekateri na tej rodovitni turistični njivi raje videli plevel kot moderen, urejen, visokokakovosten in uspešen turistični center, ki bi bil prijazen tudi do krajanov.

Se danes sem ponosen na to, da sem bil v tistih časih lahko sodelavec Jolande Kos v občinski upravi. Občudoval sem njen delovni elan, velike organizacijske sposobnosti in spoštljiv odnos do sodelavcev, od katerih pa je terjala delavnost in rezultate. Tudi v tistih trdih partijskih časih ni delala razlik med člani in nečlani ZK. V voz uspešnega razvoja občine je znala vpreči vse kadrovske in finančne potenciale v občini, bankah in

v vladi SR Slovenije. Ko je prišel čas žetve uspešno realiziranih projektov pa je prišlo do političnih obračunov na relaciji Obalna skupnost Koper - Občina Piran. Uspehi piranske občine, ki je bila z narodnim dohodkom na prebivalca na drugem mestu v Sloveniji, takoj za mestno občino Ljubljana - Center, so bili preveliki, zato je prišlo do zahtev za delitev rezultatov na širšo obalno skupnost in za združitev občin Izola, Koper in Piran v eno obalno občino Koper. Tudi brez združitve je

v rojstnem Cerovem v Brdih sem izvedel za njeno smrt. To me je hudo užalostilo in nisem mogel razumeti zakaj tisti, ki so to vedeli, o tem niso obvestili njenih takratnih sodelavcev, ki so jo zelo cenili in imeli radi. V veliko zadoščenje mi je bilo, da sem jo lahko obiskal v domu upokojencev v Sežani in na njenem grobu nekaj dni po pogrebu v lepem Cerovem. Želela je, da se ob njenem pogrebu ničesar ne piše o njej. To je bilo njeno zadnje sporočilo tistim, ki so ji obrnili hrbet, ko je najmanj pričakovala. Ko so se v preteklih desetletjih delile medalje zaslužnim občanom, sem vsakokrat upal, da bo med njimi končno tudi najzaslužnejša Jolanda Kos, toda ni je bilo. Odšla je tiho in skoraj neopazno iz Portoroža in občine Piran, kjer pa je za njo ostalo veliko delo. Vseeno upam, da bo nekoč in nekje v Portorožu na vidnem mestu na kakšni plošči napisano: »Ko se je ta Portorož gradil, je bila županja občine Piran Jolanda Kos, predsednik vlade Republike Slovenije pa Stane Kavčič.«

Jakob Čemažar

Županja oziroma tedaj še predsednica skupščine občine Piran Jolanda Kos je imela veliko osebnih zaslug pri izgradnji novega Portoroža. (foto: Heidi Mikuš).

Občina Koper še danes prevelika, neustavna in polna konfliktov. V ozadju vsega tega je tekel spopad za igralniški denar, ki se je v občini Piran vlagal v izgradnjo turistične infrastrukture. Jolanda Kos je odločno branila interese občine Piran in do združitve občin ni prišlo. Partijska oblast je članom ZK naročila, naj jo odstavijo in to se je tudi zgodilo. Sledili so sodni procesi proti nekaterim njenim sodelavcem, ki so bili za njih usodni. Sama je bila potisnjena v osamo in med izbrisane, kjer je ostala do zadnjih dni. Živela je v svoji hiši na Letoviški v Portorožu. Po njenem odhodu s tukajšnjega prizorišča pred več kot tridesetimi leti, ni bil iz turističnega dela občine, to je iz Portoroža in Pirana, nihče več izvoljen za župana. Gradili smo le še Lucijo. Problemi Portoroža in Pirana, kot so parkirišča, najbolj prometna cesta skozi turistično središče, Belokriška, obnova Palaca, umazanija in mlakuže v kopališčih, so odtlej ostali nedotaknjeni. Ko jo je tudi zaradi osamljenosti in izobčenosti zdravje že povsem zapustilo, je nekaj časa preživela v medijsko razvpiti hiši za onemogle na Šentjanah, nato pa v domu upokojencev v Sežani, kjer je dočakala svoje zadnje dni. Šele nekaj dni po pogrebu

PLAČEVANJE ČLANARINE ČLANOV DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Člani Društva upokojencev Piran lahko tudi v prihodnje poravnajo letošnjo članarino vsak ponedeljek med 9. in 11. uro na sedežu KS Portorož, Obala 16, ali v prostorih KS Lucija, Obala 105.

V SPOMIN

VLADIMIR VOGLAR
03.03.1961-10.09.1995

*Deset let že v grobu temnem spiš,
v naših srcih še naprej živiš,
ni ure, dneva in noči
povsod si z nami ti.
Ko bi solza, žalost te zbudila,
zemlja ne bi tebe krila.
Ostala je praznina, ki hudo boli,
spomin nate nikoli ne zbledi,
dokler se ne srečamo mi vsi.*

Vsi njegovi

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

Na podlagi 10. člena Odloka o priznanjih Občine Piran (Uradni list RS, št. 6/96 in Uradne objave, št. 19/99 in 18/2002) Komisija za podeljevanje priznanja Občine Piran " Zlati grb Občine Piran "

razpisuje
PRIZNANJE
OBČINE PIRAN

Občina Piran vlijudno vabi fizične in pravne osebe, da posredujejo predloge kandidatov za priznanje Občine Piran v letu 2005.

Občinski svet podeljuje priznanje :

ZLATI GRB OBČINE PIRAN

- posameznikom za življenjsko delo, večletne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnejšega pomena
- skupinam občanov, društvom in drugim pravnim osebam za večletne uspehe in dosežke, s katerimi povečujejo ugled občine na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja ali dela.

Predlogi za podelitev priznanja morajo vsebovati:

- naziv in ime pobudnika,
- ime predlaganega prejemnika priznanja in osnovne osebne podatke,
- obrazložitev pobude,
- dokumente, ki potrjujejo dejstva v obrazložitvi.

Rok za oddajo prijave je 8. september 2005. Priznanje bo podeljeno ob prazniku Občine Piran.

Upoštevali bomo samo popolne predloge, ki bodo oddani v razpisnem roku na naslov: Komisija za podeljevanje priznanja Občine Piran "Zlati grb Občine Piran", Tartinijev trg 2, 6330 Piran.

Predsednica komisije Milena OBLAK-JUH, dr.med.

KAKO IZBOLJŠAMO ZDRAVJE Z NARAVNIMI SREDSTVI?

V prostorih Krajevne skupnosti Portorož bo v sredo, 14. septembra z začetkom ob 20. uri predavanje neodvisne novinarkinje in raziskovalke **Sanje Lončar**, avtorice projekta "Skupaj za zdravje človeka in narave". Vas morda zanima, kaj lahko storite, da bi izboljšali svojo imunost? Narava ima preproste in zelo učinkovite odgovore. Najboljše rešitve so pogosto pri roki in zanje ni treba odšteti niti tolarja. Če pa se odločite, da boste pomoč poiskali v ponudbi različnih izdelkov in pripomočkov, ki jih je moč kupiti, je dobro vedeti, kaj je res vredno vašega denarja. Danes je namreč vse preveč „dopolnil k prehrani“, od katerih ni veliko koristi. Kakšnim se je celo bolje izogniti. Na predavanju boste izvedeli, kaj nas krepi in kaj nas izčrpa, zakaj je pomembno, da svojo vitalnost vzdržujemo z naravnimi sredstvi, kaj lahko pridelamo oziroma pripravimo sami, kako ocenimo, kaj je vredno našega denarja. Ob predavanju bo tudi pokušina zeliščnih čajev, fermetniranih naravnih sokov in soka aloe vere.

Reke ne pijejo vode iz svojih strug,

drevje se ne siti z lastnimi sadeži,

oblaki ne gasijo svoje žeje z dežjem...

vse, kar je zares veličastno, deluje v korist drugih...

Indijska narodna

MI MED SEBOJ

čestitamo* voščimo* pozdravljamo* zahvaljujemo se

* **Božidar Cividini**, nekdanj zelo aktiven član Sveta Krajevne skupnosti Portorož, je letošnjega junija praznoval okroglih 75 let. Ob lepem življenjskem jubileju mu žena Ivanka in otroci z družinami želijo vse najlepše. K čestitkam se pridružujeta Krajevna skupnost Portorož in Portorožanovci.

* Zaključena družba se **Nazmitu** iz Aroma bara v Piranu zahvaljuje za vso prijaznost in prisrčnost, ki jo je deležna ob obiskih njegovega lokala.

* Nekdanji član Sveta Krajevne skupnosti **Boštjan Andrejč** – **Buši** je v juliju stopil v zakonski »jarem« s svojo izvoljenko jadralko **Alenko Orel**. Vse najlepše na njuni skupni poti jima želijo prijatelji.

* Pozdravljeni **Marko, Mitja, Livija** in vsi ostali. Vesela sem vsake objave člankov o FLIPU. Ljudje, ki jih prebirajo, me potem ustavljajo na cesti in se zanimajo za naše delo. Najlepša hvala, vaša **Stasja Mehora**.

* Septembra svoj osebni praznik praznuje **Marino Flego**. Vse najboljše mu želijo njegovi šahovski prijatelji.

SOŽALJE OB SMRTI DR. LOVRA KORSIČA

V neskončno lepem svetu belih skal in gorskih travnikov, dišečih po grenkih zeliščih, se je končala bogata življenjska pot našega člana, **dr. Lovra Korsiča**. Zelo ga bomo pogrešali. Družini izrekamo iskreno sožalje.

Člani Društva Faros Piran

Številka/ Numero 8* Avgust/ Agosto 2005 * letnik/ anno XV* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 Portorose* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. urednik), **Mitja JANČAR** (odg. urednik), **Andrej ŽNIDARČIČ** (sekretar), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* ; tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674—09-47* e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja Požar**, **Ženja Konjajeva**, **Ondina Lusa**, **Valentina Klemše**, **Špela Pahor**, **Dušan Puh st.**, **Marijan Šabič**, **Jakob Čemažar**, **Slavko Gaberc**, **Zorko Bajc**, **Krista Šahini**, **Valter Pikel**, in še kdo.

POSEBNA PONUDBA STANOVANJSKIH KREDITOV BANKE KOPER

Če varčujete za ureditev vašega bivalnega okolja v okviru Nacionalne stanovanjske varčevalne sheme, izkoristite priložnost in odločite se za predčasni najem stanovanjskega kredita.

Ugodnosti posebne stanovanjske kreditne ponudbe so:

- kredit lahko najamete še pred potekom varčevanja z naslova NSVS;
- predčasni kredit je ugodnejši od kredita po končanem varčevanju;
- znesek kredita ni odvisen od privarčevanih sredstev, odplačilna doba pa ni vezana na število let varčevanja v NSVS;
- 50% kredita vam lahko nakažemo v gotovini na vaš osebni račun pri Banki Koper;
- obrestna mera je najnižja za stanovanjske kredite v Banki Koper.

Za podrobnejše informacije nas pokličite ali pa nas obiščite v vaši poslovni enoti Banke Koper. Z veseljem se vam bomo posvetili in vam celovito predstavili našo ponudbo.

Banka Koper d.d., Pristaniška 14, 6502 Koper. tel.: (05) 666 10 00
www.banka-koper.si

MALI OGLASI

• **Dva usnjena kavča**, stara 1 leto, ugodno prodam. Informacije: 041/614-812 ali 05/67-34-530.

• Kulturno društvo Peter Martinc Koper vabi otroke od devetega leta dalje na **začetni tečaj** francoskega jezika. Štirideseturni tečaj francoščine bo od jeseni do konca pomladi potekal enkrat tedensko v pravilni sobi v Mestni knjižnici Izola. Informacije: Neva Zajc: 041/692-389.

• **Izdelujem in montiram nadstreške** iz nerjaveče pločevine za zvonce, okna in vrata. Informacije: 05/763 30 01, Savo Simič, Piran

• Upokojenka z dolgoletnimi izkušnjami **nudi pomoč** pri negi starejših ljudi. Pokličite: 041/841-086.

• Lep, udoben **garažni boks** velikosti 15 kvadratnih metrov na Liminjanski 79 v Luciji prodam. Informacije na tel: 05/764-21-61.

• Starejša, bolehnata Lucijčanka **išče občasno pomoč** v gospodinjstvu. GSM: 041/739-997.

• Iščem gospo za **dvakrat mesečno likanje** na domu. Informacije po tel. 673-11-72 (Biljana)

• Opravljam **gospodinjska dela** na domu. Za informacije pokličite: 040/739-938.

• **Lokal z bivalnim delom** skupne velikosti 45 m² v Piranu, v zelo živahnem predelu (Rozmanova ulica - Tartinijev trg), prodam. Informacije na tel: 05/764-21-61.

• **Zgoščenko s fotografijami** (537 posnetkov) z junijske prireditve »44 let piranske gimnazije« v portoroškem Avditoriju lahko naročite po telefonu: 031/681-997 (Marijan Šabič).

• **Prodajam paradižnik** na veliko, za solato in vlaganje. Tel. 040/255-887.

• **Fotoaparat**, profesionalni, nov, znamke Mamia RB67 - Profesional, ugodno prodam. Informacije po tel. 041/365-807.

Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48), po elektronski pošti (ks.portoroz@amis.net), po običajni pošti (Krajevna skupnost Portorož, Obala 16, 6320 Portorož), ali ga dostavite osebno v uredništvo v stavbi KS Portorož (1. nadstr. levo).

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: Lidija STAYER 1.000 SIT, družina CIVIDINI 2.000 SIT, Mara in Joso JUKIČ 2.000 SIT, Ivanka GRANDA TROHA 5.000 SIT, gospod iz Lucije 2.000 SIT, Cvetka PIRHAVEC 5.000 SIT, gospa RUPNIK 2.000 SIT, Stasja MEHORA 2.000 SIT, Daniela PALIAGA 2.000 SIT, gospa iz Lucije 4.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvo krajevnega skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.